

MAGYAR HÉTFO

Megjelenik hétfőn reggel
Szerkesztőség és kiadóhivatala
Budapest
VIII., Horánszky-utca 20
Telefon: József 338—21
és József 431—93

POLITIKAI HETILAP
FŐSZERKESZTŐ:
HALLER ISTVÁN
SZERKESZTIK:
CSERNÁTONY LÁSZLÓ ÉS MOVIK ZSIGMOND

Egyes szám ára 10 fillér
Előfizetési árak:
Égész évre . . . 6 pengő
Fél évre . . . 3 ..
Postafelraképpénztári csekk-
számja: 53-817

Százezer pengőt sikkasztott és eltűnt egy gabonakereskedő

Hágától várjuk

GRÓF BETHLEN ISTVÁN BIZALMAS TANÁCSKOZÁSAI A NAGYHATALMAK DELEGÁTUSAIVAL

Eredményes bizalmas megbeszélések után hétfőn délután tárgyalásra kerül a magyar ügy Hágában

Vasárnap délelőtt és délután is a magyar delegátusokkal tárgyaltak a nagyhatalmak képviselői — Mussolini minden befolyását latba veti a magyarok mellett az optánskérdés kedvező megoldására

— A Magyar Hétfő tudósítójától —
Hága, január 12.
A vasárnapi nap javarészt bizalmas tárgyalásokkal telt el, amelyek jelentékenyen előkészítették a hétfőre várható eseményeket. Döntő jellegű fordulatok azonban hétfőn sem következnek be, már azért sem, mert
Tardieu francia miniszterelnök, aki a francia parlament január 14-re kitűzött ülésén övékeniül jelen akar lenni, va-

sárnap este Párisba utazott. Evvel szemben Briand külügyminiszter ma délelőtt negyed tizenkettőkor Párisból útrakelt Genf felé.
Hétfőn mindenekelőtt a bolgár kérdésel foglalkozik a nem-német jóvátételi bizottság,
amely szombati teljes ülésén a helyzetet tisztázta ugyan, de végleges eredményre még nem jutott.

delegációt milyen indítékok és szempontok vezetik a tervezettel szemben.
Henrik herceg gróf Bethlen Istvánnal és báró Korányival vacsorázott
Gróf Bethlen István ma este vacsorára volt hivatalos Thissen-Bornemissza báróhoz. A vacsorán jelen volt Henrik herceg, Vilma királynő férje is.

Vasárnap folytatták a bizalmas tárgyalásokat

A nagyhatalmak delegátusai a Binnenhof egyik bizottsági termében ma egész nap folytatták a bizalmas tárgyalásokat a magyar kérdés tárgyalásának előkészítésére.
Délelőtt tizenegy órától délután egy óráig a magyar delegátusokkal tanácskoztak. Villásreggeli után a kisantant delegátusait kérdezték meg, öt óra tájban pedig újra a magyar delegátusokat vő nták bele a tanácskozásba, amely negyednyolc óráig

tartott.
Ha ezeknek az előzetes megbeszéléseknek a során sikerült kellőképpen tisztázni a helyzetet, akkor a nem-német jóvátételi bizottság holnapi teljes ülésének napirendjére a magyar kérdést is kitűzik. Erre azonban csak délután kerülhet a sor,
mert holnap délelőtt tíz órakor a szakértők ülnek össze bizalmas értekezletre.

Legteljebb január 21-ig tart a hágai konferencia

A delegáció körében azt beszéltek, hogy a londoni tengerészeti értekezletre való tekintettel a hágai értekezlet legteljebb január 21-ig tart.

Megegyezés jött létre a közös alap megteremtésének kérdésében

Hága, január 12.
Mialatt Tardieu miniszterelnök ma délelőtt a német delegáltakkal a szankciók kérdésében tárgyalt, Loucheur nagyon-tossági megbeszélést folytatott a Binnenhofban a magyar, az angol és az olasz kiüldöttekkel. A magyar delegáció teljes számban jelen volt. Ez az első megbeszélés lényegileg csupán a tárgyalásoknak a magyarokkal való közvetlen felvétele volt és három pont tisztázására szorítkozott. Az első pont közös alap megteremtésének kérdése, a második a nulli likvidálásának problémája és a harmadik pont Magyarország fizetési kötelezettsége 1943 után. Miután az első kérdés számadataiban körülbelül megegyeztek, ez a kérdés könnyen megoldhatónak látszik, annál is inkább, mert a magyar tétetek nem állanak megszűre a többi hatalom ajánlatától. Így ez a kérdés végleges megállapodás végett a teljes ülésen sorra kerül. A nehézségek a második és főleg a harmadik pont körül mutatkoznak. Miután a magyarok ragaszkodnak ahhoz, hogy 1943 után minden kötelezettséget megtagadjanak, ami az ő megterhelésüket jelentené.

hogy megszűnik az a bizonytalanság, amely gazdasági életünk megölője. Elég szerény kívánság, de a mai körülmények között ennek teljesedésével is meg volnánk elégedve. Régi igazság, hogy a gazdasági életnek az ereit jobban lekötő a ki számíthatatlan bizonytalanság, mint maga a bizonyos rossz. Ezidőszerint a legteljesebb bizonytalanságban vagyunk. Nem tudjuk, hogy milyen jóvátételi követelésekkel lépnek fel velünk szemben. Nem ismerjük az összegét egyéb tartozásainknak, amelyek különféle háborús akcióból származnak. Nem tudjuk, hogy az optánspört hogyan lehetne likvidálni. S miután mindez bizonytalan, a külföldi tőke, amely egyébként Magyarországot nem tartja rossz befektetési piacnak, tartózkodóan áll velünk szemben, mert várja, hogy milyen fix tényezőkkel kell számolnia. Amíg ezek a tényezők meg nem foghatók, papíron ki nem számíthatók, addig nem mernek megmozdulni.

Hágától tehát azt várjuk, hogy végre tisztázza minden vonalon terülnket és követelésünket. Teremtse tiszta helyzetet. Szüntesse meg a bizonytalanságot és kötelezettségeinknek fixirozásával, a teljesítés módjainak megállapításával adjon a gazdasági életnek bázist, amely ha nem is jó, de legalább biztos legyen.

Arról nem vitatkozunk, hogy brutális igazságtalanság volna megcsenkitott és kirabolit országtól további fizetéseket követelni. Ezzel végre is nemcsak magunk, de ellenfeleink is tisztában vannak. Mit sem számít azonban, hogy igazságtalanságukkal tisztában vannak. Keresik a maguk előnyét és mert nálunk erősebbek, mert nálunk többen vannak, természetesen keveset számít az igazság. El vagyunk tehát készülve arra is, hogy terheket fognak reánk róni. Tiltakozunk az újabb brutalitás ellen. Óvást fogunk emelni minden megterhelés ellen. De leginkább óvást emelnénk a bizonytalanság fenntartása, a halasztás taktikája, a döntés kitolása, a bizonytalanság petrifikálása ellen. Ha el akarják követni az újabb igazságtalanságokat velünk szemben, kövessék el, essünk túl a verésen, hadd nézhessünk szembe az ellenséggel, amely végre szembe kerül velünk és nem kerülget a hátunk mögött, spanyolfallal eltakarva.

Hágától tehát akarjuk és reméljük a bizonytalanság megszüntetését, tiszta helyzet teremtését.

Ezt el fogjuk viselni, ha akármilyen keserves is. A századok már megpróbálták és meg is edzettek bennünket. Ha eddig mindég talpra álltunk, nem pusztulunk el a Nép-szövetség jóvoltából sem.

Az olaszok közvetítő javaslatára

A Faaderland jó források alapján azt írja, hogy az olaszok a magyar kérdésben legközelebb közvetítő ajánlatot tesznek.
Gróf Bethlen István a lap szerint mindenáron arra törekszik, hogy az optánskérdés öt éven belül meglehető elintéztet nyerjen.
Az olaszok, hogy a keleti jóvátételi fizetéseket megkönnyítsék, kölcsönt fognak felajánlani. Mussolini — írja a lap — el van tőkélve arra, hogy
minden befolyást latba vet az optánskérdés oly irányú megoldása érdekében, amely a magyarokra nézve kedvező.
A magyar kérdés tekintetében a Telegraf nem osztja Benes bizakodó felőgá-

sában és reméli, hogy a nagyhatalmak engedékenységére bírják Romániát.
Az egyik nagyhatalom delegációjának köréből az a hír szivárgott ki, hogy
a mai megbeszélések során Brocchi olasz delegátus ismertette a magyar delegátusok előtt annak a közvetítő javaslatnak tervezetét, amelyet a nagyhatalmak delegátusai dolgoznak ki.
A magyar delegáció álláspontját Bethlen István gróf ismertette, megjelölve azokat a pontokat, amelyekkel a magyar delegáció egyetért, majd
azokat, amelyeket a magyar delegáció nem tehet magáévá.
A tanácskozás során a miniszterelnök részletesen megvilágította, hogy a magyar

PESTI REFLEKTOR

Valami leeseft

Körúti bolt, női kalapkéllékeket árulnak benne. A hosszú pult mögött húsz férfi szolgál ki. A pult előtt hatvan nő vásárol.

Ebben az üzletben csak nők vásárolnak. Miért szolgálnak ki csak férfiak? ... Pesti üzlet.

Festett-haju, szőke nő. Amilyen a nagyvárosban ezrével terem, lesz, alakul. Fél-órája turkál a vékony kalapfonatok között. Talán majd egy pengő árát vásárol. Nagy csomó fonatot leszór a földre. Nem néz oda. Csak később. Akkor felkiált:

— Jól vigyáznak maguk az árújukra! Igy kiált fel. De nem hajol le érte. Szegény segéd a pult mögöl hogyan másszon ki? ... Egy választékosan öltözött, úri nő lehaol és felemeli a fonatot. Amelyet a festett-haju leszórt. Aztán végigméri a festett-hajút. A festett-haju azonban ezt sem veszi észre. Ha észrevenné, nem volna vestett a haja sem.

Nemek harca

Babszemek gurulnak a Kmety uccában. Két kisleány, lehetnek hatévesek. Véznek, picikék, Futnak, amennyire vékonycsontú kis lábuk bírja. Utánuk öt éves fiúcska lohol. Néha lassít, Nem tudja utóérni a leányokat, de azért mégis ... Kergeti őket. Kiabál:

— Még mindig futtok?! Megálljatok, ha utóérlek, kipofozlak benneteket!

Igy kiáltoz bőszen, piros arccal. A kis, pesti jassz.

A leányok női igyekezettel és erőfeszítéssel menekülnek. Csak az elemi iskola kapuja előtt állnak meg, mely újszólván társadalmi hátvédül szolgál számukra. Ott bevárják a pesti ucca nagyhangú fiúgyermekét: Erdélyi Béla „iskolájának” zsenge tanítványát.

Néhány perc múltán odaérkezik a fiú. Kívülről támaszkodik az iskola előtt lévő vasrúdoshoz. Méregeti a szerényen, de tudatosan egymás mellett várakozó leánykákat.

— Kidöglöttél, kócos?! — veti oda brutális szóval az egyik leánynak.

Ez a leányka szőke, fehérarcú. Ahogy komoly arccal, összehúzott szemmel viszanéz, szinte élő jóslata a később majd sokat szenvedő, érzékeny, komoly nőnek.

— Miért kergetsz te minket? — szól vissza az üresképz és nálánál alakra is kisebb, hetyke fiúcskának. — Bántottunk mi téged?

A fiú erre nem tud mit felelni. De győzni akar a „nök” felett. Belül kerül, Eléjük áll:

— Ne zongorázz, kócos! Mert úgy váglak pofon, hogy beesel a kapun!... (A másik felé!) Téged is! Te meg kidöntöd a falat! ...

Dramái pillanat. Fenyegető tartással merednek egymás arcába. A szőke, vézna, komoly kis leány talán belső reszketéssel, de tudatosan és bátran állja a komisszió fiú pillantását. A másik kisleány nem egyéniség. Csak függelék. Csak éppen ott áll.

A fiú nem üt. A kihívó fenyegést után sem. Ha ütne, ha verkedésre kerülne a sor, talán ki is kapna a két „nök”-től. Nyilván érzi ezt. Nem kockáztat. A durvaságok után, amelyeket a leányok szomorú hallgatással viszonzoznak, a fiú kibillen a fenyegető testtartásból. Többet nem szól. Halk füttyüléssel, ugránczó lábakkal eloldalog a területéről.

A két leányka megszegeyenülten felbaktat az iskola lépcsőjén. Női lelküknek finom szálat talán most rángatta meg először az igazságtalan kezű élet. Most kezdődött a regény, amelynek már ők lesznek a szármalmas szereplői.

(kyp.)

6-18 havi részletre

beszerezhet nálunk ruhát, mindennemű textiláru, szőrmét, bundát, cipőt, szőnyeg, butort, kerékápt, alpacát, fényképezőgépet, rádiót, **fűzőanyagot** stb. **Arany-czüst ékszereket.** „Her mos” **Az utalgalmi Vállalat,** Dessewly-utca 21. Üzleti órák reggel 9-től, este 7-ig.

LEBOVICS, AKI PÁRIZSBAN TANULTA KI A MESTERSÉGÉT ...

Madame Le Bovy egy pengőért jövőt árul a Karpfenstein uccában

Regényes nagyvárosi valóság, kártyavetéssel, csodálatos tükörrel és miegyébbel

— A Magyar Hétfő tudóstírójától. —

Csak itt van a Teleki tértől egy ugrásványra, a Karpfenstein ucca tulsó végén. Ide járnak most a József- és Ferencvárosból azok, akik nagyon kíváncsiak a jövőjükre és „a teljes bizonyosságot” akarják tudni. Mert itt „mindenről le lesz rántva a lepel” és „minden meg lesz mondva úgy, ahogy van.” Egyelőre tehát még csak a Franzstadt és a Józsefváros karolta fel a hőlyvet, aki

nem tudni milyen ihlettel fejekölntva, madame Le Bovy-nak nevezi magát — talán Lebovicsból kifolyólag —, de a Teleki téri befentesek nagy jövőt jósolnak neki

és kalauzom nem csinál titkot abból, hogy madame Le Bovy „egy szenczácó kérem, egy világszenczácó.”

Csóni, rongy és ócska-vas hegyeken, a! a misztikus jövő felé

Az udvaron két ingujjas ember úszik az ócskavastengeben! Alig látszanak ki. Van itt minden. Cseplő- és varrógép alkatrészek, szakadozott ruhák, bicikli és autódarabok, lazakak, tepsik és lábasok, kerekék, drótok, egérfogó és egy csomó mindenféle alakú és nagyságú vasnemű, amiről lehetetlen megállapítani, hogy milyen célt szolgáltak fiatal korukban. A két ingujjas ember láthatólag nagy szakértelemmel külön válogatja a vasakat.

— Jó napot kívánok. Be lehet kérem menni a jósnohöz?

— Nem lehet bemenni. Vannak. Tessék itt várni.

A kutyáol és egy rozsdás vasredőny között két töröttlábú szék. Ez a váróterem. De már a váróterem is zsúfolva van. Heten vannak a két székre és a kutyáolnak is támaszkodik egy tenyérrel és talppal bőven megáldott nőszemély.

erősen félretaposott kivágott zöld félcipőben és hátul, meg feloldalt — láthatólag nem divatból — slepelő szoknyával.

A várakozók ismerkednek és rendre megtudom, hogy hogyan áll tulajdonképpen ez a dolog a tükörrel, meg a jóslással.

A völegény társaságának eszik a tükörben

Társascég. Ketten vannak. Madame Le Bovy és Társa. Párisból jöttek — állítólag —, ott tanulták ki a mesterséget. Az egyik kártyát vet a tenyérnyi kertfalnak támasztott korhadózó folszer alatt. A felszer tejeje lukas és az esőle becspege, hideg szél vág át az udvaron, de ez nem zavarja a komoly tudományt és

bent az egyetlen besötétített szobában maga a nagy madame Le Bovy manipulál a tükörrel.

Különösen a tükör izgatja a kedélyeket. Az ember bebenéz — mesélik — és azt látja benne, akit akar. Tiszta sor, nincs benne semmi hókusz-pókusz, család ki-zárva.

A zöldcipősnék egy ismerős példault elvesztett negyven pengőt. Eljött ide és azt akarta látni, aki megtalálta a pénzt.

Belenézett a tükörbe és tényleg látott egy ismerős házaspár, amint éppen lehajoltak a földre a negyven pengőért. Ki hitte volna róla?

Egy kis kócos eselédleány a völegényét látta a tükörben. Most már másodsor van itt.

— Ott ült egy asztalnál — meséli —, ingujjban volt.

A mellénye is ki volt gombolva neki és az asztalon könyökölve, tőröslaskát evett a lelkem. De úgy ette, hogy öröm volt nézni.

Nincs itt, mert Cegléden van, de húsvétra feljön és megesküszünk. De mindig is nagyon szerette a tőröslaskát.

A kis kócos igen népszerű a társaságban. Töviről-hegyire elmondja, hogyan ült a völegénye a tükörben, hogy mozgatta a lábát, hogy evett, egy szál laska hosszú volt, azán kilógott, aztán utánakapott a nyelvvel és behúzta, jaj be gyönyörű volt, az Isten tartsa meg.

A jövő

Két hiperpizkos gyerek futárszolgálatot teljesít. Folyton szalagálnak a kertből a szobába és vissza. Aztán jelentik, hogy öt perc múlva be lehet menni. Az öt percek telnek és jó háromnegyed óra múlva ott állok a kis kertben az asszonyság előtt. Ha már itt vagyok, megcsinálom ezt is.

Csak kicsit hideg van már ehhez, no de mindxy. Az asszonyság nagykendőben és hócipőben dolgozik s a kezén kötött cérnakétyű, amelynek az ujjahegyvei le vannak vagdosva.

Háromszor emelintek előírás szerint jobbról-balra, aztán

egy pengő ellenében átveszem a szőke nőt, aki szerelemmel és valami esaiádi bajjal gondol rám messziről, miközben egy magas barna férfi pénz miatt intrikál.

Terveim, ha beválnak, sikerülnek, de sokat kell csalódnom, mert csak azután élvezhetem a színtiszta általános boldogságot. Egy idősebb nő is gondolt rám, aki út előtt áll, azonkívül, ha nem jön közebe semmi, január után valószínűleg belemegyek a februárba. Csak váriam be nyugodtan és bízzak Istemben.

Utánam egy fiatal pár következik, még halom, amint halban dűnyögve négy gyereket helyez kiútásba nekik. Három fiút és egy leányt.

A tükör előtt

És most lássuk a főattrakciót, a nagy madame Le Bovy-t és az ő mindent tudó esodatükrét.

Hat vagy hét hölgy van bent a tükör-szobában — közülük hármat már ismerek a foyerből, ahol diskurálgattunk az imént —, az ő engedelmükkel bemehetek, csak esendben legyek.

A szoba teljesen be van sötétítve.

Az asztalon egy fehér csomagolópapír, azon egy pohár víz, a vízben egy karikagyűrű az egész felszerelés, mögötte egy másik — elfordított — poháron egy vékony gyertya ég.

Koppant misztikus az egész ügy.

A tükröt — nincs rajta semmi különös, keretnélküli kis kocsiükröt — a gyertya elé a víz felé kell tartani.

Az egyik lány a kezébe veszi. És merőn bebenéz. Egyszerre felsikolt.

— Jé, a Frici... Frici drága... nézd ott... nohát, hajlak meg, ha nem én csokolázom vele.

Körülfötte még öt leányfeje. Öt pár fiatal szem esillog bele a tükörbe és

mind látják a Fricit.

Hát mégis kell ebben lenni valaminek. Csak a hatodik nem látja. Hiába mutogatják, magyarazzák neki, nem látja.

És jönnek sorra. Az egyik egy mozdonyt lát. Ennek mozdonyvezető lesz a férje — az asszony bemozdása szerint.

A tükör elfárad és egyéb kalamitások

A másíknak egy magas sovány alak hontakozik ki, aki roskadozva cipel egy keresztet, a vállán. Az asszonyság siri hangon konterálja:

— Szenevdeni log — kereszt szenevedést jelent.

A szemek üvegesedve táguinak bele a tükörbe. Megborzonganak. Az egyik reszkető ujjakkal mutat a tükörre.

— Hogy meggörynyed... alig bírja... Halálos esend. A másik áthajlik a vállá fölött.

— Jé! Zsakettba van!

Nevetnek. Az asszonyság esendre inti őket.

— Ne tessék nevetni. Nincs zsakettban. Lepedőben van.

Már a negyedik ül a tükör elé. Sokáig nézi, nézi, de nem jelentkezik senki és semmi.

— Fáradt a tükör — azt mondja a nő egészen komo'yan és elveszi, Letektetli gyöngöden az asztalra. —

Ha hármán, négyen nézték, muszáj neki pihenni egy kicsit.

A tükör fekszik az asztalon. Ahítatos esend. Pszt... Pihen a tükör. Bizony Istent, olyan hülyén feküdt ott, mintha egy egészen közönes tükör lett volna.

Öt percnyi pihenés után újult erővel munkába állott.

— Nézd... — lelkendezik a kislány — nézd, a Gyuszi éppen haját vág, nullással vágja!

Finom tükör lehet, még az is látszik, hogy nullás a gép.

Az ötödik is odaül a tükörhöz. Néz, néz, néz. Értelmes, okosarcu kislány. Lecsapja.

— Egye meg a fene, nem látok benne semmit.

Nem hagyja magát kapacitálni. Nem lát semmit.

Most én kapom a tükröt. Az asszonyság magyaráz:

— Tessék nézni. Egy bubihaju, szőke nő. Gyöngyosor van a nyakán.

— Igen.

— Most megfordul. Profilban mosolyog.

— Ehe...

A kislányok körben állanak. Ők is látják a bubifejűt. Csak az az egy nem látja. Magyarazzák:

— Ugy látszik a feje a gyűrűben, mint egy medallionban. Mintha keretben volna.

— Tényleg...

Leszurtoltam a látnoki taksát és megycyk.

Kim vagy tizen várják, hogy bejus-sanak.

Most, hogy túlvagyok az egészen, bevallom úgynek, madame Le Bovy, hogy éppen én nem látam semmit, mint ahogy valószínűleg ön sem látja semmit. De a pengőért miért ne hagyjam magamat rábeszélmi egy szőke, bubifejű, gyöngyosor nőre?

(dor)

Az a szegény „háború utáni” pszihé

Az a bizonyos jámbor újságolvasó polgár — a régebben nyájassnak nevezett olvasó — ha reggel a kávéja mellé kitergeti megszokott újságját, feltétlenül megtalálja benne a maga kis vitriolos drámáját — legálább is — ami az emésztéshez már elengedhetetlen. Ezen ráér gondolkozni munkaközben két-három órát. Nem többet, mert a tízóraira mellé már a délelőtti bulváriújság kettős öngyilkosságot szállít, veronállal, revolverrel és kötellel, a háttérben büntény gyanújával súlyosbitva. Ezt már nem ér rá rendesen megrágni sem szegény teje, mert kora ebéd után elkezdenek behúni a délutáni újságok: családirtás, férjgyilkosság, gyermekcsábítás, kéjkéselés váltakoznak benne tarka-barka kised kommentárokkal, amelyek azonban végredevényben mind oda lukadnak ki, hogy: hja, a háború utáni pszihé! Bözeg boldog békében...

Pedig egy kis baj van ám ezzel a háború utáni pszihével — ő, nem mintha védeni akarnók a háborút — de mondják meg végre; mindent ráfogni még sem lehet! A sorozatos tragédia egyik fő mozgató ereje kétségkívül a háborúokozta gazdasági eltolódásban keresendő és abban, hogy a példa, amely tudvalevőleg ragadó, még ha rossz is, sőt talán akkor még inkább, ma hihetetlenül gyorsan és illő körítéssel jut el a legmesszebb és legeldngottabb kis faluba is.

Ha végigfogatunk akár egy száz év előtti újságot, abban is megtaláljuk az apját arzénnel elpusztító leányt, a férjét bolondító beléndekkel etető asszonyt stb., de ezt kevesen olvasták. Ma?! Ha Kaliforniában egy hisztériás asszony petroleummal öntözött máglyára fekszik szerelmi bánatában, annak a híre 48 óra alatt megfordul Fokvárostól Szomoathelyig — izgalmas pikáns mártóskálai híszereve, többnyire jó fantáziájú rajzolóktól illusztrálva — és csakhamar húsz-harminc követője akad szerte a világban.

Az a bizonyos régi jó világ sem volt fenékig tejfel és a só semmivel sem volt sósabb, mint ma. Néha többet büntöztek az emberek, néha kevesebbet, de mindent az egyébként jólhangzó „háborúutáni pszihé”-re tolni nem lehet.

Bűnösök vagyunk, mert többek lézöit ez is egy adottságunk. Adattott, hogy bűnösök legyünk. Még nem volt „háború utáni” és „háború előtti pszihé”, sőt még gazdasági eltolódások sem igen voltak: csak levegőg volt és föld volt és egy házaspár és két testvér... — de Káin már leütötte Ábel! És azóta gyilkolnak örökkön-örökké a Káinok!

Török Sándor

AHÉT MARGÓIÁRA

A TAKARÉKOSKODÁS MEGINDULT. Nem örvendezés, hanem jajgatás, panasz és méltatlankodás jár a nyomában. Még pedig az egész vonalon. Csodálatosképpen azok is tiltakoznak a takarékoság ellen, akiknek a javára történt, és azok is, akiknek a kárára. Ez, azt hisszük, éppenséggel elég intő jel arra, hogy a takarékoskodásnak ez az ága hagyassék abba. A költségvetési redukción tudnunk úgy képzelni, hogy az — általános legyen a költségvetés egész területén. Vagyis minden tétel tekintetében a prokrusztesz-ágyba, amelynek takaróját felsőbb parancsra öt százalékkal megkurtították. Ami kimarad a kurtított takaró alól, azt le kell fűrészelni. Mindegy, hogy a tétel maga mi csoda. Csak így történhet, hogy a kórházi tételek 5, 10, sőt 40 százalékát is lefűrészték és a betegeket százával tessékelték ki a kórházakból. Ezt valóban senki sem gondolta, hogy amikor a nyomorúság növekedőben van, a nyomorúság és betegség enyhítésére szolgáló költségvetési tételek essenek először áldozatul a takarékoskodásnak. Ezt nem kívánják az adófizetők és természetesen nem kívánhatják sem az orvosok, sem a betegek, sem azok, akiknek keserves sorsa a népiéleti minisztériumtól vár itt-ott valami enyhülést. A nyomorból nem lehet vámot szedni és nem lehet rajta takarékoskodni.

HÁGÁBÓL AZT JELENTIK,

hogy az utóbbi napokban érvényesíteni kezd a magyar kormány felvilágosító propagandája. Sőt kezdenek mutatkozni azoknak a diplomáciai és magánakcióknak az eredményei is, amelyeket szintén az utóbbi időkben érvényesítettek fokozott energiával a felvilágosítás érdekében. Örvendetes. De még örvendetesebb lett volna, ha ez a felvilágosító propaganda, minden formában és minden használható eszközzel, nem most lett volna igénybe véve, csak a legutolsó időkben, hanem folyton-folyvást, állandóan és a legnagyobb mértékben. Ki tudja, nem lehetett volna-e odáig eljutni, hogy a magyar ügy diadaláért nem kellene most ilyen kétségbeesett harcot folytatni és annak eredményét annyi keserves aggodalommal várni. „Az idő nekünk dolgozik” elmélete nagyon sántít és ebben bizakodni sosem volt okos dolog.

OLASZORSZÁG TÁMOGATÁSÁBAN

a liberális közvélemény nagyon tamaskodik. A demokrácia kiskátéja, ügylátszik, előírja, hogy senkinek sem kell hinni és senkiben sem szabad bízni, hacsak az nem esküszik a demokráciának lipótvárosi értelemben patentírozott elveire. Ennek alapján a sorok között, sőt nyíltan is, minden ellenkező híresztelés dacára, állandóan kísértett az a gyanu, hogy Olaszország nem fog bennünket támogatni, mert hiszen a fasizmus, és annak vezére, Mussolini nem érdemelhet bizalmat tőlünk. Az események most alaposan rációfoltok a demokrácia kizárólagos birtokosaira, de azért egészen bizonyos, hogy egy percig sem fogunk maguknak lelkiismeretbeli kérdést csinálni abból, hogy tévedtek, hogy inszínáltak. Azt meg éppenséggel nem fogják megtenni, hogy beismerik tévedésüket és megadják az elismerést azoknak, akiknek, mint egyedüli hatalmas barátainknak, ezzel turtoznak.

Csak huszonnégy órai meggondolást adtak a németeknek Hágában a jegyzőkönyvek aláírására

Lehetséges, hogy a német delegátusok emiatt visszatérnek Berlinbe

Dr Schacht hétfőn érkezik Hágába

Eredménytelenül végződött a franciák és németek tanácskozása a szankció kérdéséről

Hága, január 12.

A Young-tervezetben érdekelt hitelezőhatalmaknak képviselői vasárnap délelőtti ülést tartottak, amelyen először olvasták fel a hágai megegyezések zárójegyzőkönyvének egész tervezetét, valamennyi mellékletével együtt. A párisi Liberté hágai jelentése szerint a hitelező hatalmak a zárójegyzőkönyv tervezetével együtt

a német delegációnak jegyzéket nyújtottak át,

amelyben felszólították a németeket, hogy írják alá a jegyzőkönyvet.

Ha az aláírást megtagadnák, úgy a hitelező hatalmak egyszerűen visszatérnek a Dawes-tervezetre.

A németeknek mindössze 24 órai meggondolási időt adnak. Válaszukat legkésőbb szerdán várják.

A lap lehetségesnek tartja, hogy a német delegátusok időközben Berlinbe utaznak

és ott rendkívüli minisztertanácsot hívnak egybe, amely a német válaszló dönt.

A vasárnapi tárgyalások során igen nagy érdeklődés kísérte Tardieu francia miniszterelnöknek és Currius német birodalmi külügyminiszternek két tárgyalását.

amelybe belevonták a két delegáció jogi szakértőit. Főképp a sankciók kérdését vitatták meg, amelyben a felek máig sem tudtak megegyezni. A már három nap óta folyó tanácskozások során Franciaország azt követelte, hogy a hágai megegyezések zárójegyzőkönyvébe foglaljanak bele olyan rendelkezést, amely szerint

Németország kötelezi magát annak elismerésére, hogy a Young-tervezet szerinti fizetések nemteljesítése esetén francia részről a rendelkezés intézkedéseket nem tekintik háborús rendszámbálynak.

Szép szóval ez annyit jelent, hogy Németország evvel

békés intézkedésnek ismerné el azt is, ha Franciaország úrra német területeket szállna meg.

A német delegáció ezt a követelést, mint teljesíthetlent elutasította.

Tardieu miniszterelnök azt is követelte, hogy a Young-tervezet szerinti első részlet száz-kétszázézer dollár erejéig haladéktalanul mobilizálják, még pedig olyképpen, hogy a

kölcsönkötvények egy részét a francia, a többit pedig a nemzetközi pénzücsön helyezték el.

Követelte annak elismerését is, hogy 1930 október 1-ig Németország a nemzetközi pénzücsön újabb kölcsönt nem vesz fel. Ebben a kérdésben döntő hozzászólása lesz Dr Schacht, a német birodalmi bank elnökének, aki Berlinből ma este utazott Hágába, hogy hétfőn délelőtti részt vegyen a nemzetközi bank kérdésével foglalkozó szakértő bizottság tárgyalásain.

Kinos vesztegetési botrány a lembergi vasúttársaságnál

Az igazgatóság főlisztviselői egész sereg kisembert megszaroltak állásszerzés címén

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Varsóból jelentik: Az egyik lembergi lap szenzációs részleteket közöl a lembergi vasúti igazgatóságnál telelezett vesztegetési ügyről. Igen sok szegény ember, aki kalauzi, váltóúri és egyéb kisebb állásokban el akart helyezkedni a vasúti igazgatóság területén,

100—200 dollárnyi összegekkel megvesztegette az igazgatóság több közegét,

közöttük a személyzeti osztály tagjait, előadókat és másokat. Minthogy többen a vesztegetési összeg lefizetése ellenére sem jutottak álláshoz, kipattant a botrány, amelynek kivizsgálásakor megállapították, hogy

bele van keverve a csúnya ügybe az igazgatóság két referensén kívül egy állomásfőnök, egy volt parlamenti képviselő,

továbbá olyan személyek, akik a közvetítő

szerepét játszóik az állástkeresők és a vasúti tisztviselők között.

Szörnyű villámcsapás Braziliában

Páris, január 12. (Saj. Tud. távirata.) Rio de Janeiróból érkezett távirat szerint Braziliában villámcsapás következtében tíz ember szörnyethalt.

Nemzetközi fodrász-verseny a Gellért-ürdőben

A két sorban felállított kis tükrös asztalok között komoly feketébe öltözött urak jönnek-mennek, halk utasításokat adnak jobbra-balra, kezükben jegyzetek, ceruza — ezek talán a professzorok; a kis asztalokan műszerek csillognak az ezerlángú csillár fényében: titokzatos csipeszek, fogók, ollók, reszelők — 1—1 fehérköpenyes komolyképpű úr tapint, igazít rajtuk valamit néha — borseszalángok lobognak misztikus kék fényvel; az egész dolog úgy fest, mintha valami súlyos operáció készülne.

A feketébe öltözött urak azonban „főrendező” felírást viselnek gomblyukukban, a fehér köpenyek felső zsebéből fésűk légiója kandikál elő, a dobogón int a karmester és vidám dzsesszslánka lobognak misztikus kék fényvel; az egész dolog úgy fest, mintha valami súlyos operáció készülne.

modern estélyi frizura.

Idő 30 perc.

Ismert arcok a tükör előtt

A hölgyek — bocsánat ez nem sértés, csak egyéni impresszió — többnyire azok közül kerülnek ki — szemlátomást — akik művészi ambíciójú fényképészek kirakataiban hol mint Carmenek, hol mint Pieret-

tek, cigánylányok — cseresznyével a fülben, cigarettával a szájban — hol ismét mint Ophéliák és csörgökkel dúsan rakott Bajadérok bukkannak fel; különböző szépségversenyek és egyéb népszerű intézmények ismert fejein csillognak a fésűk és ollók.

Prímadonnák és primadonnajelöltek ülnek a kis székeken

s láthatólag sokkal izgatottabbak, mint maguk a versenyzők. Kicsit affektálnak, primadonnáskodnak — de jól áll nekik.

A hajóizsgáló bizottság

Általános bejézés! Jön a hajóvizsgáló-bizottság. A modellek haját ugyanis előzetesen le kellett stuccolni az előírt formára s ezt most ellenőrzik, mert valami nem stimmel.

Egy fiatal barna fiú igazságtalanságot emleget és izgatottan suttog a modelljével, egy gyönyörű szőke nővel.

— Most fészli először a hölgyet? — kérdezem.

— Nem, kérem. A hölgy hozzánk jár az üzletbe. Ismerős fej.

Az „ismerős fej” hátrapillant, meglátja a papírt és ceruzát a kezében s úgy elmosolyodik, mintha a felvevőgép előtt állana: premier-plán.

Ujabb hullámfázis;

egy hölgy rosszul van.

Na nem nagyon, pohár víz és mehet tovább.

Két valódi szőke fej

Előli egy pulton kirakva a díjak; serlegek, medálák és diplomák. Szakkörök vizsgálgatják. Közöttük vidéki fodrászok kis irigységgel, vággyal a szemükben: Ah, Pest, a nagy lehetőségek az érvényesülés város.

Ahogy innen visszanezék, — most látom — csupa szőke nő!

Hűsz—huszonnégyen ülnek egy sorban és mind mind szőke.

A legkülönbözőbb árnyalatok a lángoló vörösetől a szalmasárgán keresztül a puha, szinte fehéres zökéig s ahogy laikus szemmel, ahogy úgy mondjam egy blükkre megállapítottam, a hűsz—huszonnégy közül kettő valódi. Hja, a technika!

Lágy, fülbemászó tangót zümmög a dzsessz, mindjárt vége az első futamnak. Kint a forgóajtón kívül, négy csillogó szempár próbál keresztülhatolni az oszlopok között kanyargó füstön; két leány, az orruk az üveghez nyomják, egészen odalapulnak, szinte rá vannak ragadva. Ezek kívülről nyalják a mézet, szegények. Mindkettő szőke és mindkettő valódi. Igazán igazságtalanság...

(i. f.)

A Petőfi Társaság ülése

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Petőfi Társaság vasárnap délelőtti Akadémiá nagyteremben ülést tartott, amelyen Pekár Gyula kegyeletes szavakban búcsúztatta el a szombaton elhunyt Ferenczy Ferencet. Utána Lampérth Géza ismertette Beets Damsé hollandi írók Magyarországra érdeklődés kifejtett értékes működését. Maday Gyula Mikszáth Kálmán egyéniségéről mondott el kedves apróságokat, Havas István pedig három legújabb költeményét olvasta fel. Szőlőssy Zsigmond „Vacsora” című novelláját mutatta be, végül Kiss Menyhért felolvasta Zádor Tamás „Római impresszió” című tanulmányát. Az ülés Pekár Gyula zárószavaival ért véget.

MICHELINPNEU

AUTÓFOLSZERELÉSEK

CITROEN-ES FORD-

ALKATRÉSZEK

TELEFON: Aut: Nagy József

221-9, 7285-63 VI. ANDRÁSSY-ÚT 34

Legszebb karácsonyi ajándék

KÖNYV

Kérjen prospektust az **Apostol** nyomda könyvkiadványairól. — Gyönyörű mesekönyvek leszálított árban.

APOSTOL könyvkiadó

Horánszky ucca 20. sz

SIKERES HARC A GAZDASÁGI FELLENDÜLÉS ELLEN...

Messzeható eseménnyé kell tenni huszonötödik, jubiláris nemzetközi árumintavásárunkat

A vezetőség sok öletét támogatás helyett gáncoskodással nehezítik

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Nemzetközi Árumintavásár most készül jubiláris kiállítására. Minden újságolvasó tudja, hogy ez az intézmény az utóbbi években elért hallatlan fellendülésével

a főváros idegenforgalmának egyharmadát jelenti.

Kelet—nyugat között lassanként arra a szerepre jut, mint Németországban a lipcsei vásár. Életérdekünk, hogy egyre jobban viruljon.

A jubiláris kiállítás, a kiszivárgott hírek szerint, minden eddigig túltesz. Az volna tehát a természetes, hogy

a kormány, a főváros, az állami és egyéb köztisztviselők megfontolással nélkül siessenek minden eszközzel nagyobbítani a várható sikert,

emelni a jubileum fényét és messze-

ható eseménnyé tenni a huszonötödik évfordulót. Ez volna a helyes és természetesen. Világos tehát, hogy az ellenkezője történik. A vásár vezetősége — nálunk szokatlan frissességgel és ötletességgel — egész sorozat kérésrel fordult az illetékes fórumokhoz és vasúti jegykedvezmény fokozásától kezdve a Szentimre-évbé való belekapcsolódásig mindent megkísérelt. Eredmény? Kevés kivétellel mindenütt úgy fogadták előterjesztésüket,

mintha a Nemzetközi Vásár az érteke dolgozó néhány úriembernek a magánvállalkozása volna

és a vásárnak nyújtott kedvezmény az ő zsebébe folyna. Hiába, ebben az országban még a jóakarát is hamis vágányra fut. A takarékoskodók, az óvatosak szentül hiszik, hogy helyesen jártak el és „a rájuk bízott intézmény érdekeit megvédték.”

NAGYARÁNYÚ SIKKASZTÁSSAL KÁROSÍTOTTAK MEG A GAZDÁKAT

Fischer József terménykereskedő százezer pengő értékű gabonát vett át hitelbe győrmegyei földbirtokosoktól és megszökött

A győri ügyészség nyomozólevelet adott ki Fischer ellen, aki valószínűleg Budapesten bujkál

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Rendkívül érdekes nyomozólevelét érkezett ma délelőtt a győri kir. törvényszéktől a budapesti főkapitányságra. A nyomozóleveléből páratlanul érdekes bűncselekmény bontakozik ki. Egy terménykereskedő után nyomoztat ugyanis a győri törvényszék, mert a terménykereskedő egy elmúlt nyár aratása után — amikor a gazdák a legnagyobb gondokkal küzdöttek, miként értékesítsék egész évi fáradságos és költséges munkájuk gyümölcsét — több mint hatvan földbirtokost és gazdát csapott be, akiknek összesen körülbelül százezer pengő kárt okozott.

Fischer József terménykereskedő az aratás idejében felkereste a győrkörnyéki gazdákat, akiknek ajánlatot tett, hogy részint egész csekély előleg fejében, részint — és ez volt a gyakoribb eset — teljes hitelbe átveszi a termésüket, búzát, rozst és egyéb gabonaműveket. Ugy állapotodott meg a gazdákkal, hogy ő — nagy összeköttetései révén —

rögtön továbbadja a gabonát és ezután mindjárt kifizeti a gazdáknak a vételárát.

A gazdák beleegyeztek ebbe a megállapodásba, leszállították a „megvásárolt” gabonát — sokan egy egész évi termésüket — és várták, hogy Fischer kifizesse a nekik járó összeget.

Az idő közben telt. Elérkezett a fizetés terminusa, de Fischer nem fizetett. A gazdák kezdték zaklatni a pénzükért, de Fischer a legkülönfélébb kifogásokkal kért halasztást. Eleinte megkapta az újabb és újabb határidőket a gazdáktól, de később, mikor még mindig nem fizetett, a hitelezők zúgolódni kezdtek.

Fischer egy ideig állta a harcot, de amikor azután a károsult gazdák feljelentéssel kezdték fenyegetőzni, egy szép napon váratlanul eltűnt.

A hitelezők mindenfelé kerestették, de sehol sem találták. Végre is megtették eleme a feljelentést.

Egész lavina indult meg a győri törvényszéken. Napról-napra tömegesen érkeztek az újabb és újabb feljelentések. A győri törvényszéken alig győzték a feljelentések jegyzőkönyvbe vételét. Egy hét leforgása alatt összesen 46 rendbeli csalás büntette, 14 rendbeli család vétsége és

i rendbeli magánokirathamisítás és sikkasztás büntette miatt tettek feljelentést ellene. A feljelentők összes kára meghaladja a 100.000 pengőt.

A győri törvényszék a feljelentések kapcsán a győri rendőrséget bízta meg, hogy kerítse elő és tartóztassa le Fischer Józsefet. A győri rendőrség átkutatta az összes győri szállodákat, azokat a lakásokat, ahol azelőtt Fischer lakott, de sehol nem találták. Végre is visszakérültek az akták az ügyészségre, azzal, hogy a gyanúsított ismeretlen helyen tartózkodik.

A győri törvényszék ezután nyomozólevelet adott ki Fischer József ellen. A köröző levelet megküldötték minden olyan város rendőrségének, ahová Fischer esetleg szököhetett. Így megküldötték Budapestre is, ahova az tegnap délelőtt érkezett meg.

A nyomozólevelét névszerint felsorolja a hatvan gazdálkodót, kereskedőt és malmot — köztük a Back Hermann rt.-ot, amelytől Fischer 28.000 pengő értékű lisztet tulajdonított el

és pontosan közli minden egyes elszikkasztott tétel összegét.

A nyomozólevelét közli Fischer József személyleírását is. Eszerint Fischer, aki izraelita vallású, Lovászpontonán született 1884-ben, termete 168 centiméter, bajusza nyírott és különös ismertető jele: felső fogorában, jobbról két aranyfoga van. Kéri a győri törvényszék, hogy Fischer József után nyomoztasson a rendőrség, kézzelkerülése esetén pedig azonnal tartóztassa le.

A budapesti rendőrség most teljes apparatussal keresi a százezer pengő értékű Fischer-t, aki — igen sok adat szerint — valószínűleg Budapesten bujkál.

Ma már fogalom, hogy a

Keresztény Szabóiparosok Szövetkezetében

a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban szerezheti be szövet-, posztó- és bélésarzsükségletét.

Főüzlet: IV., Károly körút 30. Fióküzlet: II., Zsigmond-u. 14.

Sikkasztás miatt letartóztatták Kirner Ignác volt pénzügyi segédhivatali igazgatót

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A csepeli kikötő kormánybiztoságának feljelentésére vasárnap éjszaka detektívek állították elő a főkapitányságra Kirner Ignác Géza 52 esztendő, volt pénzügyi segédhivatali igazgatót. Kirner, aki a pénzügyigazgatósági szolgálatban segédhivatali igazgatói rangig vitte, nyugdíjaztatása után legutóbb a csepeli kikötő kormánybiztoságánál vállalt napidíjas állást.

Féléve dolgozott már Csepelen, amikor egy ellenőrzés alkalmával észrevették, hogy Kirner a kezelése alatt álló egyik takarékbetétkönyvből apró tételekben állandóan pénzt vesz ki, amit saját céljaira fordít.

Félév alatt több mint ezer pengőre rúgott ez az összeg.

A volt pénzügyi segédhivatali igazgató, amikor a közeli rovancsolásnak hírt vett, megszökött. Erre tett ellene feljelentést sikkasztás címén a Csepeli Kikötő Kormánybiztosága.

A detektívek néhány napig keresték Kirnert s vasárnap éjszaka az utcán bukkantak rá.

Előállították a főkapitányságra. Kirner beismerő vallomást tett, a rendőrség letartóztatta.

Izgalmas éjszakai mérkőzés két betörő és egy rendőr között a külső Váci úton

Huszonhárom kirakat-ralblást ismertek be az elfogott betörők

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Izgalmas csata zajlott le vasárnap éjszaka a külső Váci úton, két betörő és egy rendőr között.

A Váci út külső részén éppen a rendes körsetáját végezte az őrszemes rendőr, mikor észrevette, hogy két fiatalember közel beveri egy üzlet kirakatának az ablakát, azután

egyikük a nyíláson keresztül bemászik a kirakatba és kezdi kiadogatni az ott talált ruhaneműeket.

A rendőr óvatosan megközelítette őket és váratlanul rajtuk ütött. Megragadta a kívülálló betörőt és le akarta teperni, hogy összekötözze. Ebben a pillanatban a kirakatban dolgozó betörő hátulról ráugrott a rendőrré és teljes erővel ütlegelni kezdte, hogy társát a rendőr kezéből kiszabadítsa.

Rendkívül izgalmas, nehéz küzdelem következett. A rendőr nem vesztette el lélekjelenlétét és biroka ment a két fiatal betörővel. Hosszú percekig tartott a küzdelem, anélkül, hogy a kihalt, néptelen vidéken valaki is a rendőr segítségére sietett volna.

Végül is a rendőr bizonyult erősebbnek. Az egyik betörőt a földre teperte s rátérdelt, a másikat pedig földre rántotta és a zsebéből előlított szíjjal gyorsan megkötözte.

A másik ember megkötözése már könnyen ment és pár perc múlva a rendőr már szíjrafűzve vezette a két betörőt az őrszoba felé.

A rendőrségen azután kiderült, hogy a rendőr jó fogást csinált. Két veszedelmes kirakatfosztogatót sikerült kézrekerítenie, akik már hónapok óta rendszeresen fosztogatták főleg a Vilmos császár út, Aréna út és a Váci út környékén lévő mellékutcák üzleteit. Hónapok óta hiába kereste őket a rendőrség. Kihallgatásuk során

huszonhárom kirakatralblást vallottak be,

a rendőrség azonban — bár mindkettőjüket letartóztatta — még nem szállította át őket az ügyészség fogházába, mert azt hiszi, hogy bűnlajstromukat még több bűncselekmény terheli.

Hírek

Csapadékos idő várható. Az Országos Meteorológiai Intézet jelentése: Egylőre csapadék, később változó-kony idő, nyugati szelekkel. Lényeges hőváltozás nem várható.

— A székesfehérvári hadirokkantszövetség díszelőke: Vass József. A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva országos nemzeti szövetségének székesfehérvári csoportja a most megtartott ülésen dr Komendovits Gyula ügyvéd és Csapody Sándor hírlapíró indítványára egyhangú lelkesedéssel választotta díszelőkké Vass József népjóléti és munkügyi minisztert, fővédőkké dr Dréhr Imre m. kir. államtitkárt, védőkké Széchenyi Viktor gróf főispánt, Havranek József alispánt és Zavaros Aladár polgármestert.

— Bajtársi összejövetel. A volt budapesti 30. honvédegyalozred tisztikara és legénysége január 14-én, kedden délután 5 órakor, a budai Lánchíd-től lévő Lánchíd-kévézház különtermében tartja bajtársi összejövetelét.

— Életuntak. Iring Paula 41 esztendő szakácsnő, Irányi ucca 21. sz. alatti szolgálati helyén kinyitotta a gázesapot és reggel holtan találták ágyában. Tettének oka ismeretlen. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. — Foris Mária 22 éves gyár munkásknő Pesterzsébeten, az Erzsébet ucca 56. alatt hiper-mangánnal megmérgezte magát. Súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították.

A vadászati tilalmi idők rendezése, ismeretes, hogy a vadászati tilalmi idők módosítása tárgyában legutóbb kiadott miniszteri rendelet egyes intézkedéseit a vadászársadalom számottevő része sérelmesnek tartja. Most országos akció indult meg, amelynek célja, hogy több ezer aláírással alátámasztott beadványban kérje a földművelésügyi minisztert a tilalmi idők igazságos rendezésére. A mozgalom vezetősége, amelynek élén gróf Zichy János István áll, ezúton is kéri a magyar vadászokat, hogy minél számban jelentsék be a mozgalomhoz való esatlakozásukat: dr Zindely Ferenc Budapest, II. Fő ucca 23. sz. címére.

— József Ferenc királyi herceg és felesége elutaztak Rómából. Rómából jelentik: József Ferenc királyi herceg és Anna királyi hercegnő, akik résztvettek az olasz trónörökös esküvőjén s a azzal kapcsolatos ünnepségeken, szombaton este elutaztak Rómából. Üdvözlésükre a pályaudvaron megjelent Hóry András, a quirináli magyar követ vezetésével a követtség összes tagjai, a római magyar akadémia részéről Tóth László tanár és Lutter Ferenc pápai prelátus.

— Székesfehérvárról küldöttség keresi fel a kultuszminisztert. Székesfehérvárról jelentik: A város nemrégiben új leánygimnázium építését határozta el s erre a célra telket is vásárolt. A kultuszminiszter az új gimnázium céljaira 500.000 pengő hozzájárulást helyezett kildetésbe, a minisztertanács azonban takarékoskossági okokból ezt az összeget törölte. Ez a határozat a város vezetőségét egészen váratlanul érte. Miután a leánygimnázium jelenlegi helyzete tarthatatlan, a város e hó 15-én gróf Széchenyi Viktor főispán vezetésével monstre-küldöttség útján arra fogja kérni a kultuszminisztert, hogy a kért állami segély megadásával tegye lehetővé az új leánygimnázium felépítését.

— Súlyos bányaszerezétlenség Franciaországban. Párisból jelentik: Saint Maine községben az ottani barnaszénbányában borzalmas robbanás történt. Alighanem bányalég robbant fel. Hat bányász életét vesztette.

— Szerkesztői üzenetek. (Többeknek.) Ugy a fővárosból, mint a vidékről sokan szóvá tették, miért nem jelent meg a Magyar Hétfő az elmúlt héten, a többi hétfői lapokhoz hasonlóan, a kettős ünnep után, január 7-én, kedden. Érdeklődő olvasóinknak azt válaszoljuk, hogy a miniszterelnökségi sajtóirodától nyert lapengedélyünk értelmében, mi csak a vasárnapot követő napon, vagyis hétfőn jelenthetünk meg, de nem terjed ki engedélyünk a hétközi ünnep utáni napokra. Miután a legutóbbi hétfő ünnepre esett, a munkaszünetről szóló törvény lehetetlenné tette számunkra a megjelenést. Hétfői lapársaink olyképen segítettek magukon, hogy a keddi hétköznap reggelén léptek a közönség elé, de miután ez a törvény korrekt megvárázata értelmében nem egészen megengedhető, példájukat követni nem kívántuk.

Elfogták a belvárosi ezüstárúgyár beförőjét

Egy detektív vette észre, hogy ezüsttárgyak kandikálnak ki a zsebéből

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Szombatra virradó éjszaka — mint ismeretes — vakmerő betörés történt a Belvárosban.

Kövesi József ezüstárúgyáros Reáltanoda ucca 16. alatti üzletének egyik uccára nyíló ablakát ismeretlen tettes kinyitotta és azon keresztül behatolt az üzletbe. Több ezer pengő értékű árut magához véve ugyanazon az úton keresztül távozott.

A rendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást a vakmerő betörés ügyében és

szerecsés véletlen folytán még szombaton délután sikerült elfognia a belvárosi ezüstárúgyár tolvaját.

A betörési ügyekben dolgozó detektívcsoporthoz egyik tagja a kora délutáni órákban a Népszínház uccában haladt, ahol feltűnt neki egy kopott ruhás férfi, akinek mint régi betörőt ismert. Az illető nagyobb csomagot cipelt a hóna alatt. A csomagban súlyos tárgyak lehettek, mert a rovtomultú ember útközben meg-megállt s az uccái szemetesládára, majd kapuk alatt tette le egy-két percre terhet, hogy megpihentesse karját.

A detektív figyelmesen követte a gyanús embert, aki a Népszínház uccából a Conti uccába fordult be. Alig tett a sa-

roktól pár lépést, amikor kiszakadt a súlyos tárgyakat fedő papiros és a detektív nem kis meglepetésére

vadonatújí ezüsttárgyak kandikáltak ki a csomagból.

Igazolásra szólította fel a rovtomultú embert, aki minden tagjában remegve előszedte iratait, amelyek szerint Schön Györgynek hívják, 31 esztendő kárpitos-ségű.

Az ezüsttárgyak eredetére vonatkozólag először azt mondotta, hogy egy barátja tulajdonát képezik és eladni viszi őket, később azonban megtört és bevallotta, hogy

az ezüsttárgyak a reáltanodauccai betörésből származnak.

Schön a főkapitányságon elmondotta, hogy vasárnapra virradó éjszaka fél egy órakor hatolt be a Kövesi-féle üzletbe és fél négykor távozott. Schönt vasárnap délelőzeten letartóztatásba helyezték.

Törs Tibort, a 8 Órai Ujság felelős szerkesztőjét és Röck István gyárigazgatót autóbaleset érte a váci országúton

A Steyr-kocsi az árokba zuhant és ráborult utasaira

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Szombaton a késő esti órákban riasztó hírek terjedtek el a főváros előkelő társaságaiban egy nagy autókatasztrófáról, amely a hírek szerint a váci országúton történt és az áldozatok között egy ismert pesti lapszerkesztőt és egy ugyancsak ismert nevű pesti gyárigazgatót emlegettek. Rövidesen kiderült azután, hogy a hírek túlzottak voltak. Autoszerencsétlenség történt ugyan a váci országúton, de csodálatos szerencse folytán súlyosabb sérülés nem történt, csupán az autó rongálódott meg.

Törs Tibor, a 8 Órai Ujság felelős szerkesztője, Röck István gyárigazgató barátjának szödi birtokán volt vadászaton.

Szombaton az esti órákban indultak hazafelé Röck Steyr-gyártmányú kocsiján. A volán mellett a gyárigazgató foglalt helyet, Törs Tibor a sofőr mellett ült.

Szöd község határában jártak már, amikor az országút közepén kerékpárost pillantottak meg. Az utolsó pillanatban vette észre Röck a kerékpárost és

teljes erővel félerántotta a kormánykereket.

A sikos úton nem ment simán a gyors fékezés, az autó háromszor megfordult az országúton, azután beleesett az útmenti árokba.

Törs Tibor hátraesett az ülésben, Röck pedig kizuhant a kocsiból és az autó alá került.

Törs Tibor csakhamar visszanyerte önuralmát, kimászott az autóból és

barátja segítségére sietett.

Szerencsére az is kisebb sérüléseket szenvedett és egy pillanatra sem veszítette el eszméletét.

A könnyen vezetéssé válható autószerencsétlenség áldozatait egy arra haladó teherautón hozták Budapestre és ugyancsak teherautón hozták a fővárosba a megromlódott magánautót is.

Még mindig nagy zavarokat okoz a zuzmara és a dér a Dunán túl

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Az egész Dunántúlról az időjárás által okozott nagy zavarokat jelentenek.

A zuzmara és a dér olyan mértékben lépett fel, amelyre még a legöregebb krónikások sem emlékeznek.

Különösen a három fővonalon okozott tetemes kárt. Kaposvár—Barcs, Szombat-hely—Nagykanizsa és a tapolcai vonalon mindenhol megromlottak a telefon- és távíróhuzalok. Németlak község környékén, mintegy húsz kilométeres körzetben, a nagy teherautó a fák összes gallói lerörték. Németlak állomását különben a vasúti sínre hullott fák s az elszakadt távíródrótok

teljesen elzárták a külvilágtól.

Nagykanizsán is sok volt a telefonzavar. A postaigazgatóság nagy apparátussal látott a hibák kijavításához és valószínű, hogy a hétfői nap folyamán a forgalom ismét megindulhat.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok
Lengyel Gépáruházban, VI, Jókay ucca 1

Részlet előleg nélkül. Szabás-hímzés tanítás díjtalan.

Impozáns nagygyűlést tartott Nagykanizsa katolikus közönsége

Számárány szerint való választást követelnek a városi tisztújításnál

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Nagykanizsáról jelentik: Zala vármegye alispánja a vármegye hatalmas keresztény táborának kérésére kezébe vette a katolikus megszervezését. Nagykanizsán, ahol mintegy 37.000 katolikus él, vasárnap hatalmas arányú nagygyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy

kilépnek eddigi passzivitásukból és a katolikus eszmék számára helyet biztosítanak a városi politikában is.

Elhatározták többek között, hogy a város vezetésében számárányuknak megfelelően katolikus tisztviselőket megválasztást követeljenek. Szónokok egész sora szólalt fel a régóta húzódozó kérdésben és egyöntetű lelkesedéssel határozták el, hogy

a közeljövőben megtartandó polgármesteri választáson is

már egységes frontot alakítva érvényesítsék katolikus jelölt érdekében szavazatukat.

Száz szegény beteget elbocsátanak a székesfehérvári Szent György-kórházból

mert a népjóléti minisztérium harminc száz ilékkal csökkentette a hozzájárulást — Hétfőn rendkívüli közgyűlést tart az ügyben a vármegye

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn Széchenyi Viktor gróf főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tart, melyen Havranek József alispán bejelenti, hogy a Népjóléti miniszter a vármegye Szent György kórházában szegényjogon felvett betegek gyógykezelési díjának megértésére 200.000 pengőt biztosított,

90.000 pengővel kevesebbet, mint eddig.

Az országos betegápolási alap megszorítása mintegy száz szegény betegnek a kórházból való kilakoltatását jelenti.

Negyvenet közülük már el is bocsátottak.

A kórház vezetősége és orvosi karja áldozatkészen enyhíteni igyekezett a betegek sorsán, a helybelieket elszállították lakásaikra, a vidékieknek utiköltséget adtak, a ruhátlanoknak pedig ruhát.

A miniszteri rendelkezés ellen a törvényhatóság felirati úton keres orvoslást,

mert 30 százalékok redukció súlyos zavart okoz a kórház költségvetésében.

Hétszeres bigámiával gyanúsították Rell Boldizsárt, a nagykőrösi ál-orvost, de vasárnap a rendőrségen kiderült, hogy csak négy felesége volt és jelenleg kettővel van törvényes házassága

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A budapesti rendőrség — amint vasárnap reggel a lapok megírták — Nagykőrösről Budapestre szállította Rell Boldizsár 35 éves, állítólagos orvost. Rell a rendőrség hosszas nyomozás adatai alapján

bigámiával és azzal vádolja, hogy orvosi képesítés nélkül orvosnak adta ki magát.

Rell Boldizsárt, az elterjedt — és a sajtóban is napvilágot látott — hírek szerint hétszeres bigámiával gyanúsítják, tehát

hét formálisan nőül vett felesége volna.

Vasárnap egész nap maga dr. Dornine Henrik főkapitányhelyettes, a bünygyi osztály vezetője hallgatta ki Rellt és a kihallgatás során kiderült, hogy az orvosnak mindössze négy felesége volt. Ezek közül is már kettőtől törvényesen elvált, úgyhogy

most két nővel tartott fenn házasi viszonyt.

Az egyikkel Nagykőrösön, a másikkal pedig Budapestben élt. Mind a két városban rendes lakása volt és felváltva az egyik, vagy a másik „otthonában” tartózkodott. Rell Boldizsár kihallgatása során azzal védekezett, hogy ő

a háború előtt medikusnak iratkozott be az egyetemre

s amikor hadbavonult, mint minden medikus, ő is egy orvos mellett dolgozott és valóságos orvosi teendőket is végzett. Ez adta neki azt az ideát, hogy hazatérve is minden további tanulmányt mellőzve, egyszerűen orvosnak adja ki magát. A dolog könnyen ment, mert Rell Nagykőrösön ismert és jómódú család gyermeke, akinek

elhitték, hogy Pesten ledoktorált és összeköttetései révén szép klientúrára tett szert.

A bigámiára vonatkozóan az a védekezés, hogy tettét nem anyagi szempontból követte el. A házasságaiból semmi anyagi haszna nem volt, sőt neki kerütek pénzébe. Így tehát a nők sem károsultak. Idegzene — állítólag — a haretéren megromlott és valóságos lelki kényszer alatt vette feleségül valamennyi nőt, akit szeretett. A rendőrség Rell Boldizsárt letartóztatta.

6 és fél százalékra szállítják le a német bankrátát

Berlinből jelentik: A német birodalmi bank főtanácsát hétfőn délelőtti ülésre hívták össze. Az ülésen a bankkamatláb kérdésével foglalkoznak. A pénzpaci helyzete alapján számolni lehet azzal, hogy a német bankrátát valószínűleg leszállítják. A leszállítás mérve alighanem félszázalék lesz, úgyhogy a német bankkamatláb az eddigi hét százalékról hat és fél százalékra csökken.

Zsuffa István és Társa

angol gyapjuszövetek kereskedése
BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 25. SZÁM.
(Piarista ucca sarok)

Állandó nagy raktár elsőrendű angol, skót és irland szövetekben, valamint selyemárúban.

Szőnyegek, függönyök

paplan, takaró, matrac stb. legolcsóbban

Kovácsévics Milenkó cégnél
IV., Petőfi Sándor ucca 3., udvarban

Nagyobb vásárlás esetén kedvező fizetési feltételek.

Színház

HÉTFŐTŐL — HÉTFŐIG

Az új Heltai Jenő, az új Békeffy—Lajtai operett és Ashar úr Tökfilkója

Mindezt betetőzi egy grand guignol

Az egész színházi válságon egy van, aki nyer: a közönség, amely hetenként négy-öt darab közt válogathat. Átlag ennny bemutató esik egy hétre, bár néha több is akad.

E héten ismét ilyen súlyos hét volt. Pénteken például nem kevesebb, mint három bemutató zajlott le. Kezdjük talán a Király Színházban, ahol tulajdonképpen már a múlt héten kellett volna színrekerülnie az új Békeffy—Lajtai operettnak. Titkos Ilona azonban egy bokarándulással volt elfoglalva és így az estélyiruhás közönség az elmúlt szombaton melábusan távozott a színház kapuja elől. E héten végre megtartották a bemutatót és valóban, a „sok vihart látott darab” annyi huzavona után a közönség elé kerülhetett. Azt szokták mondani, hogy

Jó színházi kabala, ha egy darabot sok veszekedés előz meg.

Nekünk hát veszekedésben ez alkalommal igazán nem volt hiány. A kabalával azonban baj van. Szép, szép egy ilyen nagy kiállítású slágernek szánt operettrevü, tesszik is néha-néha, hiszen az előadás igazán kitűnő, de valahogy mégsem az igazi. Valami baj van itt a szöveggel meg a muzsikával, valami, ami a közönség hangulatát nem engedi túlelnedni az igazán szíves s aki „a lázas nagy premierestek varázsát” jött keresni, az bizony csalódva távozott. Az operett nagyon eltávolodott egykori jellegétől, hogy más egyébről ne is beszéljünk. Ez a fülbemászó füttymuzsika, az a külső kiállításra készült librettó minden, csak nem valódi operett, amelytől legalább is egy estére elbódult a boldog szölyve-tulajdonos. Nem, ez igazán nem történhetik meg vele. Pedig tapsol is, előadás után azonban fagyos nyugalommal távozik és eszébe sem jut többé az a háromórás szín-, illat-, muzsika- és gör-felhő, amely még az imént kavargott a szemei előtt. Aki azonban három órára ki akar szakadni a mindennapi élet realitásából, az csak nézze meg mégis ezt a darabot. Elég jó mulatsága lesz — és hát végeredményben úgy sem kaphat különbet. A főszereplő Titkos Ilona a lelke az előadásnak, bár ami értékes momentum van, az elsősorban a drámai színésznő. Egy kis szanonya van — az megér egy felvonásnyi sikert. Bárschy Rózi a szubrett, ezáltal is szép és jókedvű és elsőrangú attrakció Piddock a gör-lökkel. A bonviván Kertész Dezső elegáns és jól játszik.

Ugyanaz nap este a Magyar Színház egy Ashar nevű francia úr háromfelvonásos komédiáját mutatta be. A „Tökfilkó” igazi párisi vígjáték, bár nem igyekszik hasonlítani a sablonhoz. Francia darabról lévén szó, természetesen háromszög vígjáték, a külső keretek azonban merőben eltérnek a francia tömegvígjátékoktól. Már csak azért is, mert itt elbukik a szerető s a „Tökfilkó” a férj annak rendje és módja szerint elintézi a színpalak mögötti kísértést. A női főszereplő

egy tizenhárompróbas francia démon, aki két felvonáson keresztül sikeres igyekezettel csalja férjét,

a harmadik felvonásban azonban megígéri, hogy megjavul s ha a szerzőnek hinni lehet, úgy be is tartja ezt az ígértét. Van a darabnak egy negyedik főszereplője is, az éjfélete démon bátyja, egy egyébként rokonszenves zsaroló, aki már csak azért is elsőrangú figurája a darabnak, mert a most feltűnt

Szigeti Jenő, az egyik legkitűnőbb pesti karakter-komikussá avanszált színész

játsza. A másik három főszereplő közül elsősorban Hegedűs Gyuláról kell megemlékeznünk, aki valószínűleg szerepébe annyi lelket vitt bele, hogy hajlandók vagyunk hinni is neki, Zombory Mercedes az egyáltalán nem neki való szerepben kissé erőszakoltan hat, a harmadik felvonásban azonban már sikerült eltalálnia a megfelelő tónust. Dénes György ezúttal is elegáns és rokonszenves. A darab rendezője Hont Ferenc rendkívül finoman maradt háttérben, sehol sem húzza alá túlzottan a rendezést és épen ezzel van sikere. A kosztümök és díszletek díszkrét ötletessége túlnő a sablonon. A darabot rokonszenven fogadta a közönség és talán sikere is lesz.

Ugyancsak a pénteki eseményekhez tartozik még egy repriz is a Belvárosi Színházban, A „Naftalin”, Heltai Jenőnek talán hűszesztenő előtti vígjátéka, ezt azonban nem veszi észre sehol sem a néző. Nem tudom ez a darab eredendő értéke-e vajon, vagy az esetleges átdolgozás tüntette el ezt a két évtizedet: mindegy.

A darab ötletes és pompás tollal megírt grimasz a komolykodók ílé

és úgy mulattat, ahogy egy valódi humoristától az csak telhetik. Egy pár betétszám — amely a reprizre készült — Szirmay Albert muzsikájával még kedvesebbé és hatásosabbá teszi a játékot, amelyet ragyogó együttes visz sikerre. Ráday Imre, Székely Lujza, Dobos Anni és Mály Gerő a főszereplők, akik ragyogó tempóban viszik sikerre az „igazgató úr” darabját.

Szombaton este a Fővárosi Művész-színház egy izgalmas grand guignolt mutatott be. A dr. Chan-Fu, Brandon és Pickett darabja egy misztikus előjáték és három felvonás és rendkívüli hatással lesz kétségtelenül mindenkire, aki megnézi. A jó grand guignol külföldön már elismert műfaj, de nálunk az előítélet egyelőre még nem fogadja el mindenben, akkor sem tagadhatjuk meg ettől a darabtól legalább is a részleges elismerést. Irodalom? No, nem. Senki sem állítja, sem a színház, sem a szerző. Másról van itt szó kérem, Egy izgalmas

filmdrámászerű misztikum ez a darab, amely csodálatos illuziókban ringat egy estén keresztül.

gondolatokat ad és mindenáron elhitheti velünk azt, ami egyébként nappali fény-nél valószínűtlen, illogikus. Talán egy rossz előadásban tizenhárompróbas giesnek hatna mindez, a színház ragyogó együttese. Kabos Gyula, Tassy Mária, Delli Ferenc, s a többiek, akiknek mind ide kellene írnom a nevét, megmutatják, hogy miként kell „színházat” játszani a szó valódi értelmében. Mert én is, te is, ő is és mindenki, aki látja, nem tud szabadulni a hatása alól, ha bár tudja, hogy mindez csak színház, üres játék és gyökértelen illúzió. Ujhely József.

Ismét kísért a főpróba

Az elmúlt hét premier-története, valamint a szíveszeti események (egy premier és egy repriz) ismét életrekeltek a főpróba körüli vihart. A lapok adott körülmények közt csak megkésve, nagy ügyvel-bajjal tudnak eleget tenni a közönség igényeinek és így ismét szó van róla, hogy a jövőben főpróbatartásnak. A hé végére valószínűleg már döntés is történik.

A Városi Színház megszűnteti az opera előadásokat

Mint ismeretes, a Városi Színház és a főváros közt megszűnt az eddigi szorosabb kapcsolat, illetve ellenőrzés. A színház ügyeit most egyedül Sebestyén Géza intézi, aki ezzel kapcsolatban több jelentékenyebb változtatást tervez. Az operaelőadásokat véglegesen be akarja szüntetni, mert két társulat fentartása a színházra nézve túlságosan költséges. Természetesen ezekre a módosításokra csak a jövő szezonban kerül sor, mivel ezidén az operatársulatot minden körülmények közt fizetni kellene Sebestyén Gézának, akár fellépnek az operai tagok, akár nem.

Paulay Erzsé — operett színpadon

A Király-Színház következő újdonsága *Harath Imre. Földes Imre és Ábrahám Pál új operettje, a „Viktória”* lesz, amely körülbelül márciusban kerülne színre. A darabnak az ad különösebb érdekességét, hogy librettója egy előkelő színésznőről szól, aki külföldi diplomatához megy férjhez. A bonyodalmak szóról-szóra egyeznek a Nemzeti Színház egykori tagjának *Paulay Erzsé*nek az életkörülményeivel, aki ilyen módon ha nem is személyesen, de mégis operettszínpadra kerül. A színpadi „Paulay Erzsé”-t valószínűleg Péchy Erzsé fogja játszani. A darab már csaknem teljes egészében kész és a színház még ebben a hónapban megkezdheti a próbákat. Már tudnillik amennyire „Sisters”, a mostani műsordarab a következő premier dátumot sejtetni engedi.

Ahogy a közönség a filmet látja

A néma film konkurenciában e héten két igen sikerült német filmet is láttunk. A bosszú éjszakája — Bánky Vilma és Ronald Colman — legújabb filmje minden dicsőretet megérdemel és ugyancsak elsőrangú a

Rejtelmes India című expedíciós film is. Reginald Denny új vígjátéka már kevésbé sikerült ennyire, humora ocsó köz-helyek tömegéből áll, meséje pedig majdnem semmi. Egy Putty Lia filmet is láttunk

Szabadság és szerelem címen, azonban kár volt. Ocsó hatásokra törekvő, unalmas gies. A Décsi új filmje, a Nagyhercegnő, Pola Negri egyik legkitűnőbb szerepe. Eltekintve attól, hogy a szüzséje is kivételesen elsőrangú, egy másik nagy előnye is van a filmnek, hogy nem néma film és nemcsak szinkronizált, hanem beszél és énekel is. Körülbelül ez a film a legértékesebb e héten.

E héten mutatták meg meghívott közönség előtt az UFA magyar tárgyú beszélő filmjét, amely a magyar keresztisgében a Vasárnap délután címet kapta. A film február elsején kerül színre az átalakított Uránia helyiségeiben, részletes méltatására még visszatérünk.

MAGYAR VAGÓN- ÉS GÉPGYÁR R. I. GYÓRI AUTOMOBILGYÁRA

RÁBA-KRUPP

3, 3.5, 4, 5 és 10 tonnás gyorsteherautók.
25, 30, 40, 50 személyes autobuszok

RÁBA A. F.

1.5-2 tonnás gyorsteherautók.
11-20 személyes autobuszok.

Központi igazgatóság:

BUDAPEST, DEAK FERENC UCCA 18.

Telefón: Aut. 818-50.

Budapest, javítóműhely és alkatrészraktár:

BUDAPEST, III. KERÜLET, KERÉPESI-UT 26

Telefón: József 453-84

Tábori Emil

vendéglátékának meghosszabbítása

táblás házak

újabb sorozatát jelenti

1-2-3 pengős helyárak

2 reggely új boházal

3 óras kocagás

a Komédia Orteum-ban

Előadások kezdete fél 9 Telefón: I. 980-20

Rádió

Megállapodtak az írók a Studióval

Ezután csak meg nem jelent írásművet lehet felolvasni

Ismeretesek azok a visszás állapotok, amelyek eddig a Studió prózai műsorában jelentkeztek. A program prózai részében jobbra ismeretlen írók szerepeltek több kevesebb sikerrel. A Szerzők Egyesületében tömörült hivatásos írók elzárkóztak a mikrofon előtti szerepléstől. Ennek a zárkózottságnak pedig egyetlen oka anyagiakban reilett. A helyzetet most hosszas tárgyalások után örvedetesen megjavult.

A Studió sürűbben szerepelteti a jövőben a Szerzők Egyesületében tömörült hivatásos írókat és felolvasásonként 80, kocspénz címén pedig 10 pengőt utal ki. Viszont ragaszkodik ahhoz, hogy a mikrofonba csak olyan művek olvashatók, amelyek nyilvánosság előtt még nem szerepeltek.

Az esemény a legörvedetesebb fordulatok egyike a Studió életében. Különösen az „olvasatlan művek” kikötése az, amely a hallgatók táborára nézve a legnagyobb nyereség. A hivatásos írók ezentúl kénytelenek lesznek a mikrofon problémáival behatóan foglalkozni s mondanunk sem kell, hogy ez a prózai műsor színvonalának emelkedésén kívül új formák és műfajok megteremtéséhez vezet.

Mit írt az ujság ma száz éve

A Hazai's Külföldi Tudósításokból

Pest, Szerdán, Boldog Asszony Hava 13-dik napján, 1830.

Nagy Britannia.

A Morning Journal, valamint Atlas nevű újságot a Lord Cancellárius ellen írott sértészetért, a főtörvényszék elítélte.

Orosz Birodalom.

Chosrev Mirsa Persa Királyi Herceg, Szent Pétervárról hazafelé tartván, Moszkvái mulatozása alatt egyszerűen három Kis Asszonyt kért meg feleségül. Mídon felvilágosították arról, hogy ez Európában nem szokásos, kész szívességgel bocsánatot kért.

A Magyar Kurirból.

Indult Bétsből, Kedden, Januárius 13-dikán, 1830.

A közelebbi múlt 1829-esztendőben a holtak száma Bétsben 13896-ra ment. A meghalozottak közül 36-an éltek 90-100 esztendőt, Hármán 100 esztendőt meghaladtak, a legidősebb 106 esztendő volt. Születtek 13521-en.

Frantzia-Ország.

Toulomból jelentik, hogy bizonyos Kapitány Beauieu (frantzia tiszt az Egyiptomi vítzekirályi szolgálatában) Alexandriából némely régi ritkaságokat küldött Frantzia-Országba egy barátjának, a többek között Krokodilusutajásokat. Ezek utközben kikölték és mikor a vámlháznál a ládat felbontották 3 kicsiny, eléhezett, de tökéletes formájú Krokodilusutajások lettek benne. Sok mellettek levő Papyrus törekeket és egy Ibis Mumiát takaróstól együtt megették kinyukban. Az Ibisnek csak körme és tolla maradt meg.

Uj-Jorki Anglus újságok írják, hogy igen sok orosz katonatisztek mentek mostanában, a kik olly tzből küldettek Éjszaki Amerikába, hogy a tengeri hajózás mesterségét, mellyet ott különösen a gőzhajókkal nagy tökéletességre vittek az Amerikaiak, megtanulják. Az Orosz Tsászár szándékozik egyszerűs mint több Amerikai hadihajókat vétetni.

Kérdezze meg a nagyamát!

Ugye ő is

STEINSCHNEIDER NÉL

vásárolta a paplant, Nemcsak ő, hanem mindenki, aki ocsó ár mellett jó minőséget akar, az bizalommal fordul az ország legismertebb ágyneműgyárához. hol legjobb minőségű vattás és pelyheppaplanokat, párnákat, takarókat, matracokat, szelónokat, berbereket és mindennemű kárpitozott bútorokat ocsó áron szerezhethet be a cég üzleteiben.

VII., Király ucca 79. és IV., Váci ucca 28. Ugyanitt vas- és rézbútorok, komplett hálószobák legolcsóbb áron.

SZATMÁR, KOLOZSVÁR, TORDA, MAROSVÁSÁRHELY ÉS A SZAMOSVÖLGYE

Pillanataffélételek a tíz év óta megszállt erdélyi városokból

Szatmár a panamák városa — Mátyás király = Matei Corvinul — Vidéki harámbasák és egyéb prefektusok

Kolozsvár, jan. 11.

A Magyar Hétfő tudósítójától.

Tíz esztendeje is elmúlt már, hogy *túl a Királyhágón megváltozott a világ*. Nézzünk hát körül most egy kis esít óráát — nem is keserű szívvel, nem is sérelmekre vadászva — csak úgy futtában mint közömbös idegek: átutazóban, régi tájak között, ahol egyszer régen már jártunk, ahonnan egyszer már impresszióink voltak. Szaladjunk végig és gyűjtsünk friss benyomásokat, apró képeket most — tíz hosszú esztendő után!

Szatmár

Szatmár, a régen kedves és kissé patriarkális kisváros üzleti várossá nőtte ki magát az utolsó tíz esztendőben. Üzleti várossá — ami sajnos nem úgy értendő, hogy talán fényes boltok sorakoznának egymás mellé, ragyogó paloták során, szűk árnyékok között, bő és telegebb emberekkel, — de hogy is,

Szatmár ma a piszkos és bonyolult üzletek középpontja.

Panamaváros. Nem is kell valami szemfüles riporterszem hozzá, hogy ezt valaki észrevegye, nem kell nyomozni utána, mert először is ezt ma mindenki tudja, *nemesak Erdélyben, hanem egész Romániában*, másodsor pedig az embernek az uccán, a kávéházban és mindenütt vadidegen emberek úgy kinnlák a piszkosabb piszkosabb üzleteket, mint másutt a levelezőlapot, vagy kézelőgombot.

Míg a vasútállomástól a Dácia-szállodáig érek, három ismeretlen ember is érdeklődik, hogy

nem óhajtom-e katona ügyben és igen jutányos áron a segítségüket igénybe venni

és a szállodában, ahogy felérek a szobámba, éppen csak hogy gallért váltanék, már *jelentkezik a negyedik*. Tudniillik

ez az egyik főlcike Szatmárnak: a katonaszabadtás.

Azonkívül állampolgárságban és útlevélpanamákban specialisták.

A hivatalok — város-háza, megyeháza, katonai parancsnokságok, adóhivatal — úgy össze-vissza vannak bogozva különféle panamákkal, hogy

ha megindulna egy tényleg becsületes vizsgálat, kő-kövön nem maradna.

Szatmár egyik nevezetessége az, hogy az egyébként 25-30,000 lakosú városnak párosan legkevesebb 300,000 lakosa van. Tudniillik mindazokat az ügyieket, akiknek a satmári kijárók állampolgárságot, útlevelet, vagy katonai fölmentést csinálnak,

mindazokat itt be kell jelenteniök mint itteni lakosokat.

Ezek aztán három nap alatt születnek, keresztelődnek, iskolaköltségek lesznek, adót fizetnek, sorozáson megjelennek, alkalmatlanok lesznek, stb. stb. itt Szatmáron — napron! De be vannak írva mindenütt szabályszerűen, és

a lakosság ilyenformán folyton nő, nő, úgy hogy maholnap félmillió város lesz Szatmárból.

Kolozsvár

Kolozsváron a sziguranác (az állambiztonsági hivatalban) az illető komisszár, aki az útvelelmet vizsgálhatja, egy ívet vesz elő; *legyek olyan szives, adjak valamit, az Isten a másvilágon majd a javamra írja*. A listán — már előttem adtak ismeretlen N. N.-ek és X. Y.-ok 20-30 lejelet és a rubrikák felé románul ez van írva:

Fotiosora Nastasja vak leánya számára kegyes adományok. Isten fizesse meg

— s a sziguranacia pecsétje alatta. Magam is adok húsz lejt. Ismerem a helyi szokásokat és tisztában vagyok azzal, hogy

Fotiosora Nastasja vak leánya azonos a daliás komisszárius úrral.

De tudom azt is, hogy illik adni, mert különben rögtön hiba lenne az útlevélben.

A rendőrségen aztán, ahol még felülvizsgálják az írásaimat,

a prefektusi titkár jótékony célú operajegyeket árusít,

olyan előadásokra, amelyek régen lezajlottak. Veszek kettőt. Elég olcsón adja és szimpatikus, kedves ember, biztosan eszlados.

Ami a kolozsvári ueca képén először szemébe üt az embernek: a románosított cégablak. Nemhogy románul vannak írva! Erre törvény kötelez mindenkit. Hanem

Böeriu, Lucaciü, Felecan, Pop stb., ezek néhány évvel ezelőtt még Böerok, Lukácsok, Felekjek és Papp-ok voltak.

De hát ezen is kár esodálkozni. Hiszen a kolozsvári hadtestparancsnok Danila Pop, senki más, mint a híres legendás Papp Dániel honvédezzredes, akit Dani apának tisztelték a honvédek valamikor.

Megvedlett Dani apánk, s a vedlést búsán megízeltette, tábornoki ranggal,

hadtestparancsnoksággal és egyebekkel. Megvedlett egyébként a főtéri Mátyás király szobor is: az van ráírva messze csillogó aranybetűkkel: *Matei Corvinul*... és szemben vele ott áll a római származást bizonyítandó, az obligát farkas szobor: *Remussal és Romolussal*. Mikor ezt a szobrot felállították, egy parasztpárti román képviselő mondta egy kortesbeszédében:

— Nézzetek, emberek, ez a szobor jelképezi a mi sorsunkat: a farkas az állam, az a kis pulók kölyök, amelyik már kővérré szopta magát, az az ókirályság, az a másik, amelyik nem éri el a tőgyet, amelyiket félretrúgtak és éhenveszejtenek, az Erdély.

A Szamos völgyében

A szamosvölgyi vasút mentén még megmaradt valami kedves patriarkális

hang. Először is a szamosvölgyi vasút utasai mind ismerik egymást. En, mint végül, illedelmesen megkérdeztem egy urat, hogy vajjon, megállunk-e Dengelegen.

— Még nem tudom.

Befutunk Szamosújvárra. Kinéz az ablakon és hozzám fordul.

— Kérem nem állunk meg.

— Honnan tudja? — kérdezem.

— Az az úr, akiért meg szoktunk állani Dengelegen, már leszállott itt Ujváron.

Alsószakon elegáns, magas, ősz úr száll ki egy elsőosztályú fülkéből, egy idősebb és egy fiatalabb hölgygel. Sorban kezét fog a kalauzokkal, akik eléje járulnak.

— További jó utat.

— Alázatos szolgálja, méltóságos uram!

A hölgyek kedvesen körbeciccentenek.

A méltóságos úr odalép a mozdonyvezetőhöz, aki tiszteletteljesen levezi kormos sipháját.

Az öreg úr megveregeti a vállát.

— Jól van, Sztankovics, nagyon jól jöttünk.

Torda

Torda fejlődik. A földgáz jó és olcsó, a gyárak egymásután nőnek ki a földből, sajnos, többnyire idegen kézen vannak.

A városka maga azonban

mégsem kelti az élénk gyárváros benyomását, Halott.

Egy nagy kávéháza van, ahol átutazó úgynökök verik a blattot és egy moziája. Minden évben akad egy-egy elszánt szingizgató, aki megpróbálkozik Tordával, kintlódik néhány hétig, megölik az adók és levették megye tovább.

Tordáról, aki teheti, Kolozsvárra jár be színházba, autón vagy autóbuszon. Fél óra, háromnegyed óra a feleki hegyen át.

A városon egyébként ókirályságbeli kiskirályok basáskodnak — prefektus, csendőrpáncsnok, polgármester, stb. — mint általában végig az erdélyi városokon.

Erdélyt gyarmatnak tekintik és akit oda küldenek közigazgatni, az vagy büntetett előéletű, tolvaj, sikkasztó stb., vagy értékes családi befolyásokkal rendelkező szegény ember, aki itt akarja megszédni magát.

És sikerül is neki.

Mindenféle sések és igazgatók érkeznek, soványan, egy kis táskával a hónuk alatt és kövéren, vagónrakománnyal távoznak.

A tordavidéki erősen bigott, óhitű mocság egyébként el van keseredve a naptáregyesítés miatt, s azt mondja, hogy: *egyeg meg a fene, mégis ők győztek — t. i. a magyarok —, hiszen most már az ő ünnepeiket kell megünnölni!* A pópák pedig, akik ellene vannak a naptáregyesítésnek, nem világosítják fel őket, sőt inkább még lájzítják.

Marosvásárhely

Marosvásárhely, a székely főváros, kemény dió. Szintútsza magyar város volt ez mindig és falai között nehezen megy a románosítás.

Ma sincs több román a városban, mint amennyit a hivatalokban és iskolákban el lehetett helyezni.

A vidék is színmagyar és szcitében hoszszában mindenki tudja a madarasi öreg székely történetét, akit az új jegyző beidézett, valami ügyes bajos dologban, s hogy az apó nem tudott másként válaszolni, csak magyarul, összeszédta keményen.

— No — azt mondta az öreg, — a sűj essen belé, mégsem szép tőle, hogy

itt él Magyarországon már vagy nyolc esztendeje, aztán még máig sem tanult meg magyarul.

A románosítás — éppen mert leküzdhetetlen nehézségekre ütközik — a legdurvább erőszakkal történik.

Marosvásárhelyen nincsen már egyetlen magyar vonatkozású emlékmű sem, összetörték, lehordattak mindent, a Bem és Petőfi szobrot, a Rákóczi szobrot, a vértanúk emlékoszlopát, mindent, még a kultúrpalota üvegfestményeit is lekaptartatták.

A főtéren hatalmas szobor áll; egy sikos román katona, amint fegyverére támaszkodva, szemé elé emelt tenyérrel, körülkémlel. A néphumor *Vaszinak* nevezte el a katonaszobrot és egy reggelre valaki a következő táblát akasztotta a nyakába:

— Ha majd futtok, engem itt ne hagyjatok. Tisztelettel: Vaszi.

Perse szigorú vizsgálat indult, de az akasztóhumorral bélet bús magyarnak nem akadtak a nyomára.

Vasziroló egyébként azt mondják a vásárhelyiek, — s emiatt be is csuktak egy Váradí Géza nevű színészt, — hogy azért kénylen olyan szorgalmasan körbe, azt lesi, hogy rajta kívül, vajjon, van-e még egy oláh a városban?

(k. a.)

A CSEHEK BOTRÁNYOS VÁDASKODÁSA, VAGY: KI VOLT A PRÁGAI ANONYMUS?

Ruoff svájci bírószenzációs vádja a Ferencvárosi futballigazgatója ellen

Máriássy Lajos kereken visszautasítja a vádat

— A Magyar Hétfő tudósítójától —

A legutóbbi prágai magyar-cseh futballmérkőzéssel kapcsolatosan, — mint ismeretes — a nemzetközi botránycrónika gazdagodott. Minthogy a zöld gyepen nem sikerült legyőzni csapatunkat, a fanatikus csehek játékosainkat tetteleg inzultálták. A mérkőzést félbeszakították, majd amikor a rendet sikerült helyreállítani, — elég helytelenül, — ismét folytatták. Az óriási izgalom közepette a mérkőzést vezető svájci Ruoff bíró centercserátunkat a játékból kizárta, később pedig azt állította, hogy a játékoskiállítás kapcsolatosan egyik magyar funkcionárius megfenyegette őt — mondván: „ha ítélezését vissza nem vonja, a magyar csapat nem folytatja a játékot”. Kétségtelen, hogy az ilyen kijelentés a legnagyobb fokú sportszerűtlenség. Alkalmas lett volna arra, hogy a Prágában elért értékes 1:1 arányú döntetlen eredménytől megfoszsa a magyar csapatot, amely viszont számunkra annál is inkább fontos, mert ezzel az eredménnyel biztosítottuk az Európa Kupáért folytatott három esztendősi küzdelemben a döntő mérkőzés jogát az első helyért. A döntetlen eredmény folytán a csehek

elestek az első helytől. Ennélfogva minden alkalmat megragadtak arra, hogy a pályán elért eredményt megsemmisíthetessék s ezért Ruoff bíró kijelentésébe is belekapaszkodtak. Hónapokig tartó nemzetközi vita indult meg az eset felett s lassanként a vita fókérése az lett: ki volt az az egyén, aki Prágában Ruoff bíró megfenyegette? A kintlévő magyarok közül jóformán mindenki gyanuba került, amíg most végül is maga Ruoff bíró döntötte el — egyelőre — a kérdést. A résztvevőkről készült fényképen felismerte a fenyegetőt és azt dr. Máriássy Lajosban, a Ferencvárosi futballigazgatójában jelölte meg.

A Magyar Labdarúgók Szövetsége foglalkozott a kényes kérdéssel és végeredményben arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem hiszi Ruoff állítását és valószínűnek tartja a tévedését.

Az érdeklő Máriássy Lajos dr. a Magyar Hétfő számára pedig a következőkben nyilatkozott:

— Nem felel meg a valóságnak Ruoff állítása. A nekem imputált kijelentést sohasem tettem meg. Hónapok óta keresik a „prágai Anonymust” s ha én annak idején megfenyegettem volna Ruoff bíró,

vállaltam volna a felelősséget. Prágában nem voltam hivatalos kiküldött. Mint egyszerű szemlélő pedig minden következmény nélkül is nyilatkozhattam volna úgy. Az inkognitónak tehát semmiféle értelme nem lett volna. Ismétlem: Ruoff téved. Állítása nem felel meg a valóságnak.

Eddig a szimpatikus futballvezér nyilatkozata, Kereken visszautasítja a vádat. Az ügy ezzel mi részünkről lezárult. Más kérdés Ruoff szavahihetősége. Annál is inkább, mert egy eddig még fel nem mérült oldala is van az ügynek. Eddig ugyanis postulatunként állt a tény: valaki Prágában megfenyegette a bírót. Amíg nem tudtuk, ki a fenyegető, amíg Ruoff nem ismerte fel határozottan az illetőt, elfogadtuk az állítást. Most azonban, hogy hónapok mulva egyszerre csak rámutat Máriássy dr.-ra, különösen Máriássy dr. erélyes cáfolatára való tekintettel, kételkedünk magában a tényben is. Semmi bizonyíték sincs amellett, hogy ez a fenyegetés egyáltalában megtörtént. Ruoff az egyetlen tanu és Ruoff is tévedhet.

A kérdéstömeg ezzel végleg bezárult, s valószínű, hogy a kínos ügy végre végleg a lomtárba kerül.

Rögzözés

A Vas- és Cementkartell újra harcra indít a falpa ellen

— A Magyar Hétfő tudósítójától.

Egyes külföldi államok, amelyeknek igen fejlett és sűrű vasúti hálózatuk van, hosszú idő óta foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy miként lehetne az egész világon használatban levő vasúti talpát más anyaggal pótolni. Egész sor kísérletet hajtottak végre ezen a téren betonnal, vasal, sőt üveggel is, anélkül, hogy ezek a kísérletek meghozták volna a kívánt eredményt.

Az eddig kialakult vasútiépítési technika, a kocsi és mozdonyok rugószerkezete nem tudja nélkülözni azt a rugóanyagot, amelyet a faanyag nyújt a talaj, a vasúti sín, a kerék és végül az eleven erő átmenő elensúlyozásában és levezetésében. Ezek voltak az okai annak, hogy a kísérletező külföldi államok csak egészen kis mértékben pótolták a fát, más anyaggal, de túlnyomó részben megmaradtak az eddig kitűnően bevált talpa alkalmazásánál.

A magyar külkereskedelem passzív mérlege, a fabehozatal miatt kivándorló óriási összegek ösztönözték a magyar állam-vasút vezetőségét arra, hogy a mult ked-

veződen eredményei után is tovább kísérletezzenek a vasbeton és vas-alj alkalmazásával. Ez annál meglepőbb, mert ma már kétségtelen, hogy ezeknek a lapított anyagoknak az alkalmazása lényegesen drágább a fánál, igaz viszont az is, hogy ezeknek az anyagoknak túlnyomó része és az előállításánál felhasznált munkabér az ország határain belül maradnak. Kétségtelenül igen nagy az a kockázat, amelyet a MÁV magára vesz abban az esetben, ha kísérleti végül részben is a mai talpa-rendszer. Ugyanakkor nagy kockázatot jelent a vas- és cementkartell, különösen az utóbbi rettenetes éhsége, amely arra fogja őket ösztönözni, hogy a cementtalpa való átérés esetén egy-ségűrakut háprázatos indokolással lényegesen felemeljék. Sajnos, nem hisszük, hogy a MAV anyagi helyzete olyan rózsás volna, amely az ilyen költséges kísérletek terheit magára vehetné. Ugyan-ért vagyunk meggyőződve arról, hogy az érhető kartellterekkel szemben a kérdést végül is az erre kizárólagosan illetékes szakkörök fogják eldönteni

Csekkfüzettel járjon minden független polgár. A napilapok már leközölték, hogy a bankjegyforgalom a Magyar Nemzeti Bank utolsó jelentése szerint 60 millió pengővel csökkent. Volt olyan is a napilapok között, amelyek kommentárt fűztek ehhez a jelentéshez. Az igazít egyik se mondotta el. Nem mondotta el azt, hogy a Magyar Nemzeti Bank talán az egyetlen gazdasági intézményünk, amely száz százalékos követi a nyugateurópai gazdasági etika szabályait. Azt sem mondotta el, hogy a bankjegyforgalom apasztása, amely a magyar jegybank világgiazi tekintélyét csak növeli, még fokozható volna, ha azok, akiknek pénzük van,

akarnak akadékoskodni. Most akarnak hozni bankpénzt és a külföldi vállalkozóknak átadni, amikor egyelőre a dohányjövődék még kiváló.

Hoyos gróf lemondott az Alsó Dunántúli Mezőgazdasági Kamara elnökségéről. Az egész veszi gazdasáradalom megdöbbenéssel veszi tudomásul, hogy Hoyos gróf, az Alsó Dunántúli Mezőgazdasági Kamara elnökségéről lemondott. Amióta Hoyost az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökségévé megválasztották, mindenki azt várta, hogy a szeszkartell elnökségéről lemond. Végeredményben a szeszkartell határozottan anti-agrárius programot követ. Ezt a Közlektől az Esti Kuririg a sajtó

CORDATIC

nem tárcájukban hordoznak az ezreket, hanem a bankban tartanak, és csak a bank csekkfüzetét tartanak a zsebukban. A zsebben lapuló ropogó bankó éppen olyan divatját mult frázis, mint a túrjai vicinális. Ma már nemcsak Budapesten, de még a nagyobb vidéki helyeken is elfogadják a bankcsekket. Pedig ennek általánosságávala felére szállítaná le a bankjegyforgalmat. Ez pedig a kamatviszonyokra hatna végtelenül jótékonyan. Dehát a magyar közönség előtt nincs tekintély, csak időnként és akkor is következetlen, mert nem követi azt, amit a tekintélytől hall.

Fejődik a dohányexport. A pénzügyminiszter — hír szerint — legközelebb dönt a dohánybehozatal és kivitel érdekében megbízásról. Állítólag ugyanarra a célra akarja bízni mind a kettőt. Meglepő! Otódíél évvel ezelőtt kapott ugyanilyen ajánlatot a dohányjövődék. Akkor nem fogadta el, pedig az akkori ajánlattevő mindezekben felül azt is felkínálta, hogy ezer munkással dolgozó gyár egyiptomnak nevezett dohányfajtaát gyártja. Akkor nem kellett. Most, amikor a magyar dohánygyártmányok már megkezdtek minden lesópró versenyüket külföldön, most

minden független szerve elismeri. Mindenki azt várta, hogy Hoyos lemond a szeszkartell elnökségéről, hogy, mint a gazdák központi érdekképviseletének elnöke, biztosítsa függetlenségét. Ehelyett most lemondott a kaposvári kamara elnökségéről. Miért?

Nyolcezer vagón gabonát vihettünk volna Svájcba. Az amúgy is békétlen gazdasáradalomban élen feltűntést kelt a Magyar Falu legutóbbi számában megjelent cikk az elrontott svájci gabonaexportról. Ez a közlemény részletesen elmondja, a mult ősszel Svájcba kivitt 600 vagón búza történetét és elmondja, hogy ugyanakkor körülbelül 8—10 ezer vagón gabonát vihettünk volna ki Svájcba, ha Sándor Pál el nem mondja végzetes hatását interpellációját. Bennünket csak az érdek, hogy ez esetben a búzaárak nem süllyedtek volna 18—19 pengőre, ami viszont a gazdák vásárlóképességét nem süllyesztette volna le arra a szintre, amelyen ma áll és amelyen megállították az egész magyar gazdasági élet vérkeringését. Sándor Pál a mai napig nem felelt erre a cikkre, ami pedig olyan súlyos vád, hogy a vádlott legalább megmagyarázhatta volna, ha egyáltalán volna magyarázat!

Perzsaszőnyeget

gyári szőnyeget

KLEIN ÖDÖN
IV, RÉGIPOSTA-UTCA 3

melyek most érkeztek meg Konstantinápolyból, rendkívül olcsó, versenyen kívüli áron vásárolható, valamint mindenféle

Axminster, Bukle, stb. finom gypjú ebédőszőnyegekben nagy raktár. — Mocett átvétő vásár propaganda árusítás! Megbízható cég! A legfelsőbb körök szállítója. Címre ügyelni!

SPORT

Budai 33 FC = Budai Harihárom = Budai „Gimbelem a gombolom” FC

Egy profi futballklub példátlan harca az anyaegyesületével

Amikor felsőbb nyomásra a magyar labdarugás átalakult s az álamatör kor-szakot felváltotta a hivatalos amatőr és professzionista korszak, az első osztályban szereplő klubok megalakították a professzionista futball csapataikat. Ezzel az átalakulással egyidőben a professzionista csapatok új nevet vettek fel, de lehetőleg úgy, hogy az anyaegyesülettel való rokonságuk az új névből kitűnjék. A nagy multra visszatekintő, szimpátiikus „33” FC is hasonlóan járt s a profivá alakult csoport a Budai 33 FC nevet választotta. Ellentétben Magyarország összes egyesületeivel

az amatőr „33” FC nem jó szemmel nézte a profi rokonait s minden módot megragadott arra, hogy a rokonság jól ne érezze magát.

Többek között akciót indított a profik választotta név megváltoztatására is. Eljártak a belügyminiszternél, aki kérelmükre utasította a Budai 33 FC-t, hogy nevéét változtassa meg. A határozatot már akkor nagy feltűnés követte s a mértékadó sportkörök már akkor is helytelenítették az amatőr klub eljárását. A Budai 33 FC engedett a nyomásnak és a sport berkeiben használt becéző formáját választotta második nevének s lett Budai Hari-

három FC. Az aknamunka azonban nem állt meg. Ujabb instanciázás után a belügyminiszter most már retorziók emlegetésével utasította a Budai 33 FC alias Budai Harihárom FC-t, hogy újból nevet változtasson. Érthető okokból a klubban az újabb rendelkezés nagy elkeseredést szült. Elkeseredésben születet meg az az idea is, hogy

az egész akció jellemzésére s az anyaegyesület furcsa eljárására való tekintettel a klub ezentúl a Budai Gimbelem a gombolom FC nevet vegye fel.

A botrány elkerülése végett reméljük, hogy ezt az ideát a klub elveti, bár a példátlanul álló testvérharc megérdemelné az ilyen humoros retorziót. Félni kell azonban attól, hogy az újabb névváltoztatást a belügyminisztérium jóváhagyja s akkor az ötlet bizony visszafelé sülné el.

A főiskolai hallgatók sportszövetségének hasonló névváltoztatási harcát a szövetség felosztása követte. Ez az újabb névváltoztatási ügy sem csekélység tehát. A sportársadalom, különösen a labdarugás, mindenesetre nyugodt lehet: a felettesek figyelemmel kísérik az eseményeket s ha egyéb támogatásban nem is részesítik, névváltoztatási határozatokban minden- esetre nyilvánítják gondosságukat.

Az NSC és az FTC nagy fölénnyel győzött az ökölvívó csapatbajnokság húzdelmeiben

A Magyar Ökölvívó Szövetség vasárnap este rendezte az ökölvívó csapatbajnokság második fordulóját a régi képviselőházban, amely ez alkalommal is egészen megtelt közönséggel. Az eredmények a következők

NSC—Budapesti Vasutas SC 10:6.

Az egyes mérkőzések eredményei: Gera (B. Vasutas) győz Darvay (NSC) ellen, Enekes (B. Vasutas) győz Farkas (NSC) ellen, Kubinyi (NSC) győz Bokodi I. ellen, aki sérülése miatt képtelen feladni a küzdelmet. Gelbaj (NSC) győz Lénárt (B. Vasutas) ellen. Szobolevszky (NSC) győz Csömegi (B. Vasutas) ellen, Simon (B. Vasutas) feladja Gerasi (NSC) ellen. Szendai (NSC) győz Szilágyi (B. Vasutas) ellen, Bokodi II. (B. Vasutas) győz Simon (NSC) ellen.

FTC—BTC 12:4.

Szenes (FTC) győz Sós (BTC) ellen, bár a bíró először eldöntetlen hirdet ki. Ezután Kocsis (FTC) világbajnokunk állt ki Józán (BTC) ellen.

A világbajnok nagy fölénnyel kúzótt, de az első menetben jobb szemhéja felrepedt és a versenyző Józán! hirdette ki győztesnek.

A közönség nagy fűtyüléssel fogadta a világbajnok váratlan és véletlen balesetén mult versését. Széles FTC ellen Jeney BTC feladta a reménytelen küzdelmet, Korpás BTC megérdemelten győzte le Szelepcsényi FTC. A közönség titiméte megismétlődött Ecegi FTC győzelmének kihirdetésekor is, mert mindenkül Forgács BTC diadalát várta. Endre FTC nehezen győzött Nemes BTC ellen, Szigeti FTC győz Lutz BTC ellen és végül Lutz FTC győz Pesti BTC ellen.

A BBTE Bély-Demény vándordíjas versenyét tönkretette az eső

A BBTE Bély—Demény vándordíjas csapatversenyt vasárnap délelőtt tartotta meg a Svábhegyen. A versenyben hetes csapatok vettek részt. A táv 12 kilométer volt. Verseny közben megeredt az eső s a helyenként gyenge pályát teljesen tönkretette. Ez a versenyzők teljesítményét is erősen befolyásolta. A későbbi hóhullás már nem sokat segített. Az eredmények a következők:

1. BBTE (Csekey, Mezei, Raum, Som, Gerő, Harmat, Bély) 8 óra 19 p 20 mp;

2. Természetbarátok Túrta Egyesülete 8 óra 41 p 41 mp. A Magyar Kárpát Egyesület és a Magyar Sí Klub feladta.

Az egyéni verseny abszolút győztese: Csekey BBTE 1 óra 00 p 47 mp; 2. Iglaer MSK 1 óra 02 p 41 mp; 3. Mezei BBTE 1 óra 04 p 17 mp.

Fölényesen győzött a BKE I. a BKE II. ellen

BKE I. — BKE II. 5:1, (2:0, 3:1, 3:0)

Vasárnap délután játszotta le a BKE első csapata a BKE második csapatával tréningjellegű mérkőzést, amelyet 8:1 (2:0, 3:1, 3:0) arányban a BKE első csapata nyert meg. Bár az első csapat kapusát átadta a második csapatnak s azonkívül a sérült Minder nélkül állt ki, mégis nagy fölénnyel győzött. A BKE második csapata gyenge teljesítményt nyújtott.

A BKE gyorskorcsolyázói kötelező hendikey versenyét futottak

Vasárnap délelőtt rendezték a városi mütégy pályán az 500 méteres hendikey gyorskorcsolyázó háziversenyt. A versenyzőket két csoportba osztották.

A BKE nagyon helyesen versenyzőire szére a hendikeyversenyt kötelezővé tette. Az ismert erőviszonyok alapján ismét Vida győzött.

A tiszta idő alapján első Vida 50,2 mp, második Leszl 53,2 mp, harmadik Lukovits L. 55,2 mp.

A háziversenyt 25 versenyző futotta le.

— Nyilatkozat. Kaptuk a következő nyilatkozatot: A „Népakarat” 1929. május 13-iki számában „Egy professzionista” cím alatt cikket írtam, amelyben Füzesi Sándor dr urat, a Józsefvárosi FC elnökét, a sportegylet keretén belül működő kártyaklubbal kapcsolatban úgy állítottam be, mintha ő a „kártyából befolyó jövedelmeket a saját céljaira fordította volna.” Minthogy azóta meggyőződtem arról, hogy Füzesi Sándor dr ur a kártyaklubból befolyó jövedelmekből a saját céljaira semmit sem fordított, kötelességemnek tartom, hogy vele szemben ezúton is sajnálkozással fejezzem ki, s tőle bocsánatot kérjek.

Ill. Gudenus Hugó br.

Felelős szerkesztő és kiadó:
MOVIK ZSIGMOND